Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Archive Cypriot Newspaper Materials Kypriakos Fylax

1907-03-17

þÿ š Å À Á ¹ ± º Ì Â ¦ Í » ± ¾ - ± Á . 5 0

Library of Neapolis University Pafos

http://hdl.handle.net/11728/9066

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΕΤΟΣ Α' — ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑι (ΚΥΠΡΟΥ) 17 ΜΑΡΤΙΟΥ 1907 — ΑΡΙΘ. 50

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Αἱ ἐπιστολαὶ τῇ Διευθύνσει. | ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀγορὰ Κύκκου ἀριθ. 34. | Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρ. 2 | Ὑπεύθυνος Ἰδιοκτήτης ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΤΟ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

ΕΝ ΤΩ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩ

Ἡ προσεχὴς Τρίτη ὡρίσθη πρὸς κατάθεσιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου, ἵνα λήξῃ θλιβερωτάτη ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν κατάστασις ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου, ἐπιβλαβέστατα ἐπιδρῶσα ἐπὶ ἑπτὰ περίπου ἔτη ἐπί τε τὰ κοινοτικὰ καὶ τὰ ἐθνικὰ πράγματα τοῦ Ἑλληνικοῦ τῆς νήσου πληθυσμοῦ.

Ἐπὶ τῇ ἀναγγελίᾳ περὶ τοιούτου νομοσχεδίου οἱ τέως διεσπαρμένοι καὶ ἐπὶ μακρὸν ἀργοῦντες Ἅγ. Συνοδικοὶ συνῆλθον ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ, ὡς διαδίδοται, ἀνασυγκροτοῦνται ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ σκοποῦντες τὴν ἐπὶ μήκιστον παράτασιν τῆς ἐκκρεμότητος τοῦ ζητήματος, ἐξ ἧς ἀρύονται ὠφελήματα, ὡς νομίζουσιν, αὐτοὶ καὶ οἱ πολιτικῶς νεκροὶ φίλοι καὶ ὑποβολεῖς των.

Τὸ ἀρχιεπισκοπικὸν ἐν τούτοις, ζήτημα ἐγένετο βαθύτατος πολιτικὸς τάρος ἐν ᾧ διὰ παντὸς ἐτάφησαν ὅσοι μετὰ πείσματος ἀπεγνωσμένου ἀντέδρασαν κατὰ τῆς λύσεώς του καὶ εἰς τὴν καταστροφὴν ταύτην ἐπέζησαν εὐάριθμοι κληρικοὶ φίλοι τούτων, διότι τοσοῦτον ἐξέπεσον οὗτοι ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νὰ εἶναι ἀνεκτοὶ παρ' αὐτῷ μόνον ἕνεκα σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἱερότητα τοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς περιβολῆς αὐτῶν.

Τὴν τοιαύτην θέσιν αὐτῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ φαίνεται ὅτι συναισθάνονται σαφῶς καὶ τὴν λύσιν τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος συνῳδὰ τῇ γνώμῃ καὶ ψήφῳ τοῦ Κυπρ. λαοῦ θεωροῦσι νόλεθρίαν, καὶ βλέποντες τοὺς πολιτικοὺς αὐτῶν φίλους προκαταβάντας εἰς τὸν τάφον ἀπεγνωσμένως ἀγωνίζονται ἵνα ἀποφύγωσιν ὁμοίαν τύχην, πρὸς ἣν φαίνεται ὅτι ὠθεῖ τούτους ἀδυσώπητος μοῖρα.

Ἡ ἄλογος καὶ ἀδικαιολόγητος ἀντίδρασις κατὰ τῆς λύσεως τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος προύκαλεσε παρὰ τῷ φιλοπάτριδι καὶ σωφρονοῦντι λαῷ τὴν δικαίαν ὑπόνοιαν ὅτι ἄλλαι ὅλως προθέσεις καὶ διαθέσεις ἐπικρατοῦσι παρὰ τοῖς εὐαρίθμοις κληρικοῖς ἢ τὸ ἀληθὲς ἐνδιαφέρον καὶ ἡ ἀνυπόκριτος εὐλάβεια καὶ ἀροσίωσις πρὸς τὴν Ἁγίαν Ἐκκλησίαν. Ἤρθησαν σὺν τῷ χρόνῳ πολλαὶ πλάναι καὶ διελύθησαν πᾶσαι αἱ συκοφαντίαι καὶ διαβολαὶ ἃς ὕφανεν ἡ μάλιστα κατάπτυστος ἀγυρτεία καὶ ὁ φαρισαϊσμὸς, καὶ ἀπεδόθη εἰς τὴν μεγίστην μοῖραν τῆς μειονότητος ἡ ἐναγκαία ἠρεμία τῆς συνειδήσεως, ὅπως διακρίνωσι τὰ πραγματικὰ ἐλατήρια ἅτινα ὠθοῦσιν εἰς τὴν ἀντεθνικὴν καὶ ἀντιχριστιανικὴν ἀντίδρασιν κατὰ τῆς λύσεως τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος.

Ἡ ἐθνικὴ πλειονοψηφία παρὰ τῷ λαῷ ἐξηκολούθησεν ἐνισχυομένη καὶ ὀγκουμένη εἰς ὑπερύψηλον κῦμα, ὑφ' ὃ ἐτάφησαν οἱ πολιτικοὶ ἀντίπαλοι τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος, οἱ δὲ κληρικοὶ τοιοῦτοι ἀπεγυμνώθησαν πάσης δημοτικότητος καὶ τὸ λαϊκὸν ἔδαφος διέφυγεν ὅλως ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν, κωμικὰς δὲ καταβάλλουσι προσπαθείας ἵνα σταθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ κατ' αὐτάς.

Διαδίδονται ἀριστολογίαι περὶ συνεντεύξεων καὶ ὑπομνημάτων κατὰ τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἄλλαι ἀπόπειραι πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κατ' αὐτῶν ἐπικρεμασθέντος κινδύνου. ὅστις θὰ εἶνε μέγα κοινωνικὸν καὶ ἐθνικὸν εὐτύχημα διὰ τὸν λαόν.

Ὡς εἶνε συντεταγμένον τὸ νομοσχέδιον οὐδὲν ἔχει κὸ ἀντικανονικὸν οὐδ' ἐν ταῖς ἐλαχίστας λεπτομερείαις αὐτοῦ, καὶ δι' ὅλων τῶν ἄρθρων του διήκει ἀκραιφνὴς εὐλάβεια πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικὰ θέσμια καὶ ἔθη καὶ πρὸς τὰ κανονικὰ δικαιώματα πάντων τῶν ἱεραρχικῶν βαθμίδων ἐν τῇ κληρικῇ τάξει, καὶ ἐν συνδυασμῷ πάντων τούτων στοχάζεται κυρίως τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ἐλευθερίας τῆς ψήφου καὶ τῆς ἀποφυγῆς ὅλων τῶν γνωστῶν τεχνασμάτων, δι' ὧν κατωρθώθη μέχρι τοῦδε τοῦ ζητήματος ἡ ἀποτελμάτωσις.

Ἀγνοοῦντες τὰς κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐνστάσεις ἐκείνων, ὧν ἡ γνώμη ἀπό τε τοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς προσωπικῆς ἀξίας πρέπει νὰ θεωρῆται ὑπὸ ἔποψιν σοβαράν, ἐπέχομεν πᾶσαν περαιτέρω κρίσιν καὶ θέτομεν τὸ νομοσχέδιον ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ κοινοῦ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

«Προνοοῦν, ὑπὸ περίστασιν ὅλως ἐξαιρετικὴν, περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου τῆς Αὐτοκεφάλου Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου».

(Προτεινόμενον ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Κυριακίδου)

Ἐπειδὴ ἡ Αὐτοκέφαλος Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Κύπρου περιῆλθεν ἐν γένει εἰς κρίσιμον κατάστασιν ἕνεκα ὑπερασυνήθους παρατάσεως τῆς χηρείας τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου, περιπλακείσης ἀδιεξόδως τῆς ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου λόγῳ ἀνυπερβλήτων κωλυμάτων, καὶ ἐπειδὴ παρίσταται πλέον ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ὅπως ληφθῇ σύντονος νομοθετικὴ πρόνοια κατὰ τὴν ὅλως ἐξαιρετικὴν ταύτην περίπτωσιν πρὸς ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου ἄνευ βλάβης τῶν δικαιωμάτων τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, πρὸς τοῦτο συνῳδὰ τοῖς θεσμοῖς τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, ἡ Α. Ἐξοχότης ὁ Μ. τῆς Νήσου Ἁρμοστὴς, τῇ συμβουλῇ καὶ συναινέσει τοῦ Νομοθετ. Συμβουλίου, θεσπίζεται τάδε·—

(1) Διὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ παρόντος Νόμου αἱ ἀκόλουθοι λέξεις θὰ ἔχωσι τὰς ἑξῆς ἐννοίας.

(α') «Προκηρύξαντες ἐκλογὰς» ἐννοεῖ τοὺς δύο Μητροπολίτας ὁπόταν διὰ κοινῆς των ἐγκυκλίου προεκήρυξαν ἐκλογὰς πρὸς ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου καὶ, προκηρύξας ἐκλογὰς, ἐννοεῖ τὸν ἕνα τῶν Μητροπολητῶν ἐν ᾗ περιπτώσει προεκήρυξε τοιαύτας μόνος του.

(β') «Ἐκλογεῖς» ἐννοεῖ πάντα ἄρρενα Κύπριον Ὀρθόδοξον συμπληρώσαντα τὸ 20ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα εὑρίσκεται ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ ὡς κατωτέρω προνοεῖται.

(γ') «Ἐκλέξιμος, ὡς γενικὸς ἀντιπρόσωπος,» ἐννοεῖ πάντα ἐκλογέα συμπληρώσαντα τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

(δ') «Μουκτάρης» ἐννοεῖ πάντα Ἕλληνα Ὀρθόδοξον Μουκτάρην καὶ πάντα ἀντιπρόσωπον τούτου δεόντως ἐξουσιοδοτημένον ὑπ' αὐτοῦ.

(ε') «Συνοδικὰ Μέλη» ἐννοεῖ πάντα τὰ ἐπιζῶντα μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

(στ') «Μικτὴ διαιτησία» ἐννοεῖ διαιτητικὸν δικαστήριον ἀποτελούμενον ἐξ ἑνὸς ἢ δύο Μητροπολιτῶν καὶ τριῶν Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων Παρέδρων,

2. Ὁ Διοικητὴς ἑκάστης Ἐπαρχίας ἅμα τῇ ἐπικυρώσει τοῦ νόμου τούτου καὶ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεώς του ὀφείλει νὰ ἑτοιμάσῃ καταλόγους ἐκλογικοὺς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Κυβερνητικῶν βιβλίων περὶ γεννήσεων περὶ ὅλων τῶν ἐκλογέων τῆς Ἐπαρχίας του καὶ νὰ τοὺς ἀποστείλῃ πρὸς τοὺς σχετικοὺς μουκτάρας τῶν τε πόλεων καὶ χωρίων πρὸς γενικὴν πληροφορίαν τῶν ἐκλογέων.

3. Οἱ ἐκλογικοὶ κατάλογοι θὰ φέρωσιν εἰς τὸ τέλος τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Διοικητοῦ καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Διοικήσεως καὶ τὰ ἀρχικὰ ψηφία τοῦ ὀνόματος τοῦ Διοικητοῦ εἰς τὸ τέλος ἑκάστης σελίδος, ὁσάκις οἱ ἐκλογικοὶ κατάλογοι ἀποτελοῦνται ἐκ πλειόνων σελίδων τῆς μιᾶς.

4. Οἱ Μουκτάραι ἅμα τῇ παραλαβῇ τῶν σχετικῶν ἐκλογικῶν καταλόγων ὀφείλουσι νὰ γνωστοποιήσωσι τὴν παραλαβὴν τοιούτων εἰς τοὺς Ὀρθοδόξους κατοίκους τῆς πόλεως, ἐνορίας, ἢ χωρίου των καὶ νὰ ἐπιτρέπωσιν εἰς αὐτοὺς ἐλευθέρως τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἢ τὴν ἀντιγραφήν των, καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς γενικῶν ἀντιπροσώπων θὰ παρευρίσκωνται εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς σταθμοὺς, εἰς οὓς ὑπάγονται ἡ πόλις, ἐνορία ἢ χωρίον των πρὸς πιστοποίησιν τῆς ταυτότητος τῶν ἐκλογέων.

5. Ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ νόμου τούτου οἱ ὑπάρχοντες Μητροπολῖται ἢ καὶ εἰς τούτων, ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως ἢ ἀποποιήσεως τοῦ ἑτέρου, θὰ προκηρύξωσι δι' ἐγκυκλίου πρὸς ἅπασαν τὴν Ἑλληνικὴν Ὀρθόδοξον Κοινότητα τῆς Νήσου ἐκλογὴν γενικῶν ἀντιπροσώπων πρὸς ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου.

5. Ἡ περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου ἐγκύκλιος θὰ δημοσιευθῇ καταχωρουμένη εἰς ὅλας τὰς Ἑλληνικὰς Ἐφημερίδας ἐν Κύπρῳ 15 τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς, ἥτις θὰ ἦνε Κυριακὴ καὶ οὐχὶ βραδύτερον τῶν 40 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ Νόμου τούτου.

7. Διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἐγκυκλίου θὰ ὁρίζωνται ὁ τόπος τῆς ἐκλογῆς, ἡ ἡμέρα καὶ ὥρα ἐνάρξεως καὶ περατώσεως τῆς ψηφοφορίας, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλεκτέων ἐν γένει γενικῶν ἀντιπροσώπων, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλεκτέων τοιούτων κατὰ ἐκλογικοὺς σταθμοὺς ὡς καὶ ἡ ἀναλογία τούτων εἰς κληρικοὺς καὶ λαϊκούς.

Νοεῖται ὅμως ὅτι διὰ τῆς ἐγκυκλίου ταύτης οὐδεμία μεταβολὴ θὰ γίνῃ ἐπὶ τῆς ἐγκυκλίου τῆς 25 Ἰουλίου τοῦ 1900, δι' ἧς ἐνηργήθησαν ἐκλογαὶ πρὸς ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου, ὡς πρὸς τὸν ἐν γένει ἀριθμὸν τῶν γενικῶν ἀντιπροσώπων, τὸν ἀριθμὸν τῶν κατ' ἰδίαν Ἐκλογικῶν Σταθμῶν γενικῶν ἀντιπροσώπων, τὸν τόπων τῶν ἐκλογικῶν Σταθμῶν, τὰ χωρία τὰ ὁποῖα ὑπάγονται εἰς τοὺς διαφόρους ἐκλογικοὺς σταθμοὺς καὶ τὴν εἰς κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς ἀναλογίαν τῶν ἐκλεκτέων γενικῶν ἀντιπροσώπων.

8. Διὰ τῆς αὐτῆς ἐγκυκλίου ἢ καὶ ἄλλης μεταγενεστέρας θὰ ὀνομάζωνται ἰδιαιτέρως δ' ἕκαστον Ἐκκλογικὸν Σταθμὸν τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα θὰ προεδρεύσωσιν εἰς τοὺς διαφόρους Ἐκλογικοὺς Σταθμοὺς καὶ θὰ διευθύνωσι τὰς ψηφοφορίας καὶ ἅτινα θὰ ὦσι τὰ ἑξῆς·—

Διὰ μὲν τοὺς Ἐκλογικοὺς Σταθμοὺς τῶν πόλεων οἱ Ὀρθόδοξοι Ἕλληνες Πάρεδροι τῶν Ἐπαρχιακῶν Δικαστηρίων τούτων, διὰ δὲ τοὺς τῶν χωρίων Ἐκλογικοὺς Σταθμοὺς οἱ Ὀρθόδοξοι Κωμοδίκαι, οἱ Ὀρθόδοξοι Πρωτοκολλῆται τῶν Ἐπαρχιακῶν Δικαστηρίων, οἱ Ὀρθόδοξοι Βοηθοὶ τῶν Πρωτοκολλητῶν καὶ ἐν ἀνεπαρκείᾳ τῶν Δικαστικῶν τούτων Ὑπαλλήλων οἱ Ὀρθόδοξοι Μουδίραι, οἵτινες πάντες δέον νὰ εἰδοποιῶνται ἐγκαίρως διὰ τῆς ἐπιδόσεως εἰς αὐτοὺς ἀντιτύπου τῆς σχετικῆς ἐγκυκλίου.

9. Ἡ ψηφοφορία θὰ ἦναι μυστικὴ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ διὰ τῶν αὐτῶν καλπῶν ὡς αἱ τελευταῖαι Βουλευτικαὶ Ἐκκλογαὶ, τοποθετουμένων κατὰ τοιαύτην σειρὰν πλησίον ἀλλήλων τῶν καλπῶν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς μερίδος ὥστε νὰ διευκολύνηται ἡ ψηφοφορία. Ἕκαστος ἐκλογεὺς θὰ ψηφίζῃ δι' ὅλους τοὺς ὑποψηφίους ὑπερψηφίζων καὶ καταψηφίζων ὅσους καὶ οἵους βούλεται τούτων.

10. Ἕκαστος ὑποψήφιος δικαιοῦται νὰ παρίσταται κατὰ τὴν ψηφοφορίαν αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἐγγραμμάτου ἀντιπροσώπου φέροντος ἔγγραφον πληρεξουσιότητα τοῦ ὑποψηφίου πρὸς τοῦτο, τὴν ὁποίαν θὰ παραδίδῃ εἰς τὸν Προεδρεύοντα τῆς ἐκλογῆς καὶ θὰ δικαιοῦται αὐτὸς ἢ ὁ ἀντιπρόσωπός του νὰ σφραγίσωσι μετὰ τὰ πέρας τῆς ψηφοφορίας τὴν ἰδίαν ἢ καὶ ἄλλου ὑποψηφίου κάλπην.

11. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας οἱ Πρόεδροι μετὰ τῶν ὑποψηφίων ἢ ἀντιπροσώπων των, ἐὰν παρίστανται ἢ ἀντιπροσωπεύωνται οὗτοι, θὰ ἐξετάσωσι μετὰ προσοχῆς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν καλπῶν καὶ θὰ τὰς κλείσωσιν, ὑπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τούτων πρακτικοῦ περὶ τῆς ἐξελέγξεως αὐτῶν.

12. Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν θὰ τηρῆται βιβλίον ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ καταχωρῆται κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ τὸ χωρίον ἢ ἐνορία τοῦ ψηφίζοντος, μετὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ταυτότητος τοῦ ἐκλογέως διὰ τοῦ οἰκείου Μουχτάρου ἐν τῷ σχετικῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ σημειοῦται ἐπίσης τὸ ὄνομα τοῦ ἐκλογέως, ψηφίζοντος, διὰ τοῦ αὐξοντος ἀριθμοῦ του ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν καταχωρήσεων τῶν ψηφιζόντων καὶ τῶν ἀρχικῶν ψηφίων τοῦ ὀνόματος τοῦ Προεδρεύοντος.

13. Οἱ Πρόεδροι τῶν ἐκλογῶν δικαιοῦνται νὰ ἐπιβάλλωσι τὴν τάξιν διὰ τῆς Ἀστυνομικῆς Δυνάμεως ἐν ἀνάγκῃ, ἥτις θὰ τεθῇ ὑπὸ τὰς ὁδηγίας των καὶ ἥτις θὰ διευθύνηται ὑπὸ ἀξιωματικοῦ ἢ ὑπαξιωματικοῦ τῆς Ἀστυνομίας, θὰ ὁρίζωσι τὴν σειρὰν τῆς ψηφοφορίας ἑκάστου χωρίου, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπόστασίν του ἀπὸ τοὺς Ἐκλογικοὺς Σταθμούς, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι δυνατὸν, καὶ χωρὶς νὰ ἀποκλείηται τῆς ψηφοφορίας ἐκλογεὺς μὴ παρευρεθεὶς κατὰ τὴν σειρὰν τοῦ χωρίου του, καὶ ἐὰν μέχρι τῆς ὑπὸ τῆς ἐγκυκλίου ὁριζομένης ὥρας πρὸς περάτωσιν τῆς ἐκλογῆς προσέρχωνται ἀκόμη ἐκλογεῖς, θὰ παρατείνωσι τὴν ψηφοφορίαν μέχρις οὗ ψηφίσωσι πάντες οὗτοι, ἡ δὲ ψηφοφορία πρὸς ἀποφυγὴν περαιτέρω προφυλάξεως καὶ χρονοτριβῆς δὲν θὰ διακοπῇ κατὰ τὴν μεσημβρίαν, ἀλλὰ θὰ ἐξακολουθήσῃ μέχρις ἀποπερατώσεως.

14. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας σφραγίζεται ἑκάστη κάλπη καταλλήλως ὑπὸ τοῦ Προέδρου, τοῦ ὑποψηφίου ἢ ὑποψηφίων ἢ ὑπὸ ἀντιπροσώπου ἢ ἀντιπροσώπων τούτων, ἐὰν οὗτοι ἀντεπροσωπεύθησαν ἐν τῇ ψηφοφορίᾳ καὶ, ἀφοῦ συνταχθῇ πρακτικὸν ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκλογῆς περὶ τῆς ψηφοφορίας, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψηφισάντων, τῆς σφραγίσεως τῶν καλπῶν καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπὶ ἑκάστης τούτων σφραγίδων ὡς καὶ περὶ τῶν ὀνομάτων τῶν σφραγισάντων ταύτας, θὰ παραλαμβάνωνται ὑπὸ τοῦ Προεδρεύσαντος καὶ μεταφερόμεναι ὑπ' αὐτοῦ δι' Ἀστυνομικῆς συνοδείας θὰ παραδίδωνται προσωπικῶς εἰς τὸν Διοικητὴν τῆς οἰκείας Ἐπαρχίας.

15. Τὰ συντασσόμενα πρακτικὰ ὑπὸ τοῦ Προέδρου πρὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ μετὰ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας θὰ συνυπογράφωνται ὑπό τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν ὑποψηφίων ἢ τῶν ἀντιπροσώπων των μετὰ ἢ ἄνευ ἐπιφυλάξεως, ἐν περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν ὑπογράφει τις μετ' ἐπιφυλάξεως ὀφείλει νὰ καταχωρήσῃ καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς ὑπογράφει οὕτω, ἄλλως θεωρεῖται ὡς ὑπογράψας ἄνευ ἐπιφυλάξεως καὶ, ἐν ᾗ περιπτώσει ἀποποιηθῇ τις νὰ ὑπογράψῃ ἢ δὲν παρευρίσκεται ἢ δὲν ἀντιπροσωπεύεται, θεωρεῖται ὡς παραδεχόμενος τὸ περιεγόμενον τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος πρακτικῶν.

16. Ἐπιτρέπονται ἐνστάσεις κατὰ γενικοῦ ἢ γενικῶν ἀντιπροσώπων μόνον ἐπὶ δωροδοκίᾳ καὶ πλαστοπροσωπίᾳ ἐκλογέως ἢ ἐκλογέων γενομένῃ ὑπὸ ὑποψηφίου γενικοῦ ἀντιπροσώπου ἐγγράφως φέρουσα τὴν ὑπογραφήν του καὶ ἐγχειριζομένη ὑπὸ τοῦ ἰδίου προσωπικῶς, διαρκούσης μὲν τῆς ψηφοφορίας πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς ἐκλογῆς καὶ μετὰ τὸ πέρας ταύτης πρὸς τὸν Διοικητὴν, πρὸς τὸν ὁποῖον θὰ παραδοθῇ ἢ παραδοθῶσιν ἡ κάλπη ἢ αἱ κάλπαι τῶν γενικῶν ἀντιπροσώπων καθ' ὧν γίνεται ἡ ἔνστασις, τοιαῦται ὅμως ἐνστάσεις ὀφείλουσι νὰ γίνωσι μόνον μέχρι τῆς διαλογῆς καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως ταύτης, ἄλλως εἰσὶν ἄκυροι.

17. Τὴν δευτέραν ἡμέραν μετὰ τὰς ἐκλογὰς, ἤτοι τὴν ἀμέσως ἑπομένην τρίτην, ὁ Διοικητὴς ἐν τῇ παρουσίᾳ τῶν προεδρευσάντων τῶν Ἐκλογῶν τῆς ἐπαρχίας του καὶ ἀντιπροσώπων τῶν ὑποψηφίων θὰ ἐνεργήσῃ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων καὶ μετὰ τὸ πέρας ταύτης θὰ διαβιβάσῃ ἄνευ ἀναβολῆς τὸ ἐκ ταύτης ἀποτέλεσμα πρὸς τὴν Ἀρχιγραμματείαν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις θὰ ἀνακοινώσῃ τοῦτο εἰς τοὺς προκηρύξαντας δι' ἐγκυκλίου τὰς ἐκλογὰς Μητροπολίτας ἢ Μητροπολίτην, ἐν ᾗ περιπτώσει εἰς μόνος Μητροπολίτης προεκήρυξε ταύτας. Θὰ ἀποστείλωσι δὲ ἐπίσης πρὸς τὴν Ἀρχιγραμματείαν ἄνευ ἀναβολῆς καὶ πᾶσαν ἐγγράφως γενομένην ἔνστασιν, καὶ πᾶν ἔγγραφον ἢ βιβλίον σχετικὰ μὲ τὴν ἐκλογὴν, ἅτινα πάντα θὰ ἀποστέλλωνται πρὸς τοὺς αὐτοὺς Μητροπολίτας ἢ Μητροπολίτην τὸ ταχύτερον.

18. Οἱ προκηρύξαντες ἢ ὁ προκηρύξας τὰς ἐκλογὰς ὀφείλουσι νὰ προσκαλέσωσιν εἰς τὴν Ἀριχεπισκοπὴν ἐντὸς 10

ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς ἅπαντα τὰ Συνοδικὰ Μέλη εἰς συνεδρίασιν πρὸς ἐξέλεγξιν καὶ ἐκδίκασιν νομίμων ἐνστάσεων κατὰ γενικῶν ἀντιπροσώπων γνωστοποιοῦντες προσηκόντως εἰς τοὺς ἐνισταμένους καὶ εἰς τούς, καθ' ὧν ἡ ἔνστασις τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς ἀκροάσεως τῶν ἐνστάσεων πέντε τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἀκροάσεως τούτων, καθ' ἣν ὀφείλουσι νὰ παρουσιασθῶσι μεθ' ὅλων τῶν ἀποδείξεων καὶ ἀνταποδείξεών των.

19. Πᾶσα ἔνστασις θὰ ἦναι ἄκυρος, ἐὰν δὲν ἐγένετο ὡς ἀναφέρεται ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ καὶ ἂν ὁ ἐνιστάμενος δὲν ἀναφέρῃ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἐνστάσεώς του τὸ εἶδος τῆς δωροδοκίας ἢ πλαστοπροσωπίας, τοὺς διαπράξαντας δωροδοκίαν ἢ πλαστοπροσωπίαν, τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς διαπράξεως, καὶ ὀνομαστὶ πάντα τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα, ὁ δὲ ἐνιστάμενος ὀφείλει νὰ ἐπιδίδῃ ἀντίγραφον τῆς ἐνστάσεώς του πρὸς τὸν καθ' οὗ ἡ ἔνστασις ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἔκαμε τὴν κατ' αὐτοῦ ἔνστασιν, ἄλλως δὲν θὰ ἀκούεται ἡ ἔνστασίς του.

20. Τὰ Συνοδικὰ Μέλη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρώτου τῇ τάξει Μητροπολίτου ἢ ἄλλου Μητροπολίτου, ὁσάκις δὲν παρίσταται τοιοῦτος, θὰ προβαίνωσι κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὥραν εἰς ἐξέλεγξιν καὶ ἐκδίκασιν τῶν νομίμων ἐνστάσεων, καὶ μετὰ τὴν ἀκρόασιν τῶν ἀποδείξεων καὶ ἀνταποδείξεων θὰ ἐκδίδωσι τὴν ἀπόφασίν των, ἥτις θὰ ἦναι ἀνέκκλητος, μὴ διαφωνοῦντος πρὸς ταύτην Μητροπολίτου ἢ Μητροπολιτῶν, ὁπόταν ὅμως διαφωνῇ πρὸς ταύτην ἔστω καὶ εἷς Μητροπολίτης, θὰ παραπέμπηται αὕτη πρὸς ἐπανακρόασιν ἐνώπιον Μικτῆς Διαιτησίας ἀποτελουμένης ἐκ τῶν δύο Μητροπολιτῶν ἢ καὶ ἑνὸς Μητροπολίτου μὴ ὑπάρχοντος ἄλλου ἢ ἀπουσιάζοντος καὶ ἐκ τριῶν Ἑλλήνων Παρέδρων Ἐπαρχιακῶν Δικαστηρίων τῶν ἀρχαιοτέρων ἐν τῇ δικαστικῇ ὑπηρεσίᾳ.

21. Ἡ Μικτὴ Διαιτησία θὰ συνεδριάσῃ ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ ἀπὸ τῶν ἐκλογῶν καὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρώτου τῇ τάξει Μητροπολίτου ἢ μὴ Μητροπολίτου, μὴ ὑπάρχοντος τοιούτου, θὰ ἀκροᾶται τῶν ὑπὲρ καὶ κατὰ ἀποφάσεως ἢ ἀποφάσιων τῶν Συνοδικῶν Μελῶν ἢ καὶ ἄλλων ἀποδείξεων καὶ ἀνταποδείξεων, ὡς ἤθελεν ἐγκρίνει, καὶ θὰ ἐκδίδῃ, οἵαν ἂν θεωρήσῃ δίκαιον, ἀπόφασιν ἀνεκκλήτως.

22. Ἡ Μικτὴ Διαιτησία θὰ ἐκδικάσῃ ὁμοίως κατὰ τὸν ἄνω τρόπον καὶ πᾶσαν ἄλλην ἔνστασιν, τὴν ὁποίαν δὲν ἐξεδίκασαν τὰ Συνοδικὰ Μέλη μέχρι τῆς συνεδριάσεως τῆς Μικτῆς διαιτησίας, ἤτοι μέχρι τῆς 30ῆς ἡμέρας μετὰ τὰς ἐκλογάς.

23. Ἐὰν διὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Συνοδικῶν Μελῶν, ἢ τῆς Μικτῆς Διαιτησίας ἀκυρῶνται ψῆφοι, δι' ὧν μεταβάλλεται ἀποτέλεσμα ὡς πρὸς ἐκλογὴν γενικοῦ ἢ γενικῶν ἀντιπροσώπων, διατάττεται ἐπαναληπτικὴ ἐκλογὴ ὑπὸ τῶν ἐκδόντων τὴν ἀπόφασιν, ὑπὸ οἵους δήποτε ὅρους καὶ τρόπον ἤθελον ἐγκρίνει ὡς πρὸς τὴν ἀσφαλεστέραν ἐξακρίβωσιν τῆς γνώμης τῶν σχετικῶν ἐκλογέων. Ἐὰν ὅμως ὡς πρὸς τοὺς ὅρους καὶ τὸν τρόπον ἐπαναληπτικῆς ἐκλογῆς, διαταχθείσης ὑπὸ τῶν Συνοδικῶν Μελῶν διαφωνῇ ἔστω καὶ εἷς Μητροπολίτης, οἱ ὅροι καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐπαναληπτικῆς ἐκλογῆς ἀποφασίζονται καὶ διατάττονται ὑπὸ τῆς Μικτῆς Διαιτησίας ὅσον ἔνεστι τάχιον.

24. Ἐνστάσεις κατὰ ἐκλογῆς ἐπαναληπτικῆς θὰ ἐκδικάζωνται ὑπὸ τῆς Μικτῆς Διαιτησίας μόνον, ἥτις καὶ θὰ ἀποφαίνεται ἀνεκκλήτως.

25. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκδικάσεως τῶν νομίμων ἐκλογικῶν ἐνστάσεων καὶ μετὰ τὸ πέρας πάσης τυχὸν ἐπαναληπτικῆς ἐκλογῆς οἱ προκηρύξαντες ἢ ὁ προκηρύξας τὰς ἐκλογὰς Μητροπολίτης θὰ προσκαλέσωσι τὸ ταχύτερον εἰς ἐκλογικὴν συνέλευσιν ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ πάντα τὰ Συνοδικὰ μέλη καὶ πάντας τοὺς ἐκλεγέντας γενικοὺς ἀντιπροσώπους δι' ὡρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν πρὸς ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου, προεδρεύοντος τῆς ἐκλογικῆς ταύτης συνελεύσεως τοῦ πρώτου τῇ τάξει Μητροπολίτου ἢ μὴ Μητροπολίτου, μὴ ὑπάρχοντος ἢ ἀπουσιάζοντος τοιούτου.

26. Ἡ ἐκλογὴ θὰ γίνῃ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας διὰ ψηφοδελτίων φερόντων τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Προέδρου τῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς καὶ τὰ ὁποῖα θὰ διανέμωνται ἀμέσως πρὸ τῆς ψηφοφορίας εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν γενικῶν ἀντιπροσώπων καὶ τῶν Συνοδικῶν Μελῶν.

27. Ἕκαστος τούτων γράφει ἰδιοχείρως ἢ δι' ἄλλου τῆς ἐμπιστοσύνης του, ἐὰν ἦναι ἀγράμματος, τὸ ὄνομα τοῦ ὑποψηφίου του ἐπὶ τῆς λευκῆς πλευρᾶς τοῦ ψηφοδελτίου καὶ τὸ ρίπτει ἰδιοχείρως ἐνώπιον δύο ψηφολεκτῶν, τοὺς ὁποίους διορίζει ὁ Πρόεδρος ἐντὸς τῆς κάλπης.

28. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν δύο ψηφολεκτῶν ἐνώπιον τῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως ἡ διαλογὴ τῶν ψήφων ἐπιδεικνυομένου ἑκάστου ψηφοδελτίου καὶ ἀναγινωσκομένου τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ὑποψηφίου μεγαλοφώνως.

29. Ὁ ὑποψήφιος ὁ λαβὼν τὰς πλειοτέρας ψήφους θεωρεῖται ὡς ὁ νομίμως ἐκλεγεὶς ὑπὸ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος τῆς Νήσου συνῳδὰ τοῖς θεσμίοις τῆς Αὐτοκεφάλου Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας αὐτῆς.

30. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς ἀναγγέλλεται ἀμέσως ὑπὸ μὲν τοῦ Προέδρου τῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως εἰς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Μέγαν Ἁρμοστὴν τῆς Νήσου, εἰς δὲ τὸν Ἑλληνικὸν Ὀρθόδοξον λαὸν τῆς Κύπρου ὑπὸ τοῦ ἐκλεγέντος Ἀρχιεπισκόπου διὰ προσηκούσης προκηρύξεως.

31. Ὁ νόμος οὗτος θὰ παύσῃ ὢν ἐν ἰσχύϊ ἅμα τῇ ἐκλογῇ Ἀρχιεπισκόπου, ὡς νόμος ὅλως ἐξαιρετικὸς ἵνα ἰσχύσῃ ἐφάπαξ μόνον ὡς ἐκ τῆς δυσχερεστάτης θέσεως, εἰς ἣν εὑρέθη ἡ Αὐτοκέφαλος Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ἐξ ἧς τῇ ἦτο ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ ἐξέλθῃ ἀφ' ἑαυτῆς.

ΤΟ ΠΕΡΙ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΑΡΓΙΑΣ
ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Πρόθεσις πάντως εὐσεβὴς ἤγαγε τὸν εἰσηγητὴν τοῦ Νομοσχεδίου καὶ τοὺς ἐπιψηφίσαντας αὐτὸ Ἕλληνας ὀρθοδόξους νομοθέτας. Τὸ Νομοσχέδιον ὡς ἐπεψηφίσθη καὶ πρόκειται πιθανῶς νὰ γένηται νόμος ἔχει ὡς ἑξῆς:

1. Ὁ παρὼν Νόμος δύναται νὰ καλῆται ὡς ὁ «Περὶ τηρήσεως τῆς Κυριακῆς (ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων) Νόμος τοῦ 1907.

2. Οὐδενὶ Ἕλληνι Ὀρθοδόξῳ Χριστιανῷ θὰ ἐπιτρέπηται νὰ ἀνοίγῃ ἢ νὰ εἰσέρχηται, δι' οἱανδήποτε συναλλαγὴν ἢ ἐργασίαν, εἰς οἱονδήποτε παντοπωλεῖον, ὀψοπωλεῖον, ποτοπωλεῖον, καφεψεῖον, (καφενεῖον) ζαχαροπλαστεῖον, κουρεῖον, ἀναγνωστήριον ἢ εἰς οἱονδήποτε ὑποστατικὸν, κατεχόμενον ὑφ' οἱασδήποτε λέσχης ἢ συλλόγου, ἐν μὲν ταῖς πόλεσι Λευκωσίᾳ, Λάρνακι συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Σκάλας, Λεμεσῷ, Ἀμμοχώστῳ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν Βαρωσίων, Κτήματι καὶ Κερυνείᾳ, καθ' οἱονδήποτε χρόνον πρὸ τῆς ἐννάτης ὥρας τῆς προμεσημβρίας κατὰ τὰς Κυριακάς, ἐν πάσῃ δ' ἄλλῃ πόλει ἢ χωρίῳ πρὸ τῆς 8ης ὥρας τῆς προμεσημβρίας.

Νοεῖται ὅμως ὅτι ὁ παρὼν Νόμος δὲν θὰ ἐφαρμόζηται εἰς πόλεις καὶ χωρία, ὅπου συνήθως συγκροτοῦνται πανηγύρεις ἢ ἑβδομαδιαῖαι ἀγοραί, κατὰ τὰς τῶν τοιούτων πανηγύρεων καὶ ἀγορῶν ἡμέρας, οὔτε εἰς τὴν ἐν πανδοχείοις, παροδίοις τε καὶ ἐκτὸς πόλεων καὶ χωρίων κειμένοις, παροχὴν τροφῆς καὶ ἀναψυκτικῶν εἰς ὁδοιποροῦντας.

3. Πᾶς ὅστις παραβῇ οἱανδήποτε τοῦ παρόντος Νόμου διάταξιν θέλει ὑπόκεισθαι εἰς πρόστιμον μὴ ὑπερβαῖνον τὰ δέκα σελλίνια.

4. Ὁ παρὼν Νόμος θέλει μείνῃ ἐν ἰσχύϊ ἐπὶ δύο ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας αὐτοῦ ἔτη.

Ἡ ἀνάγκη πανημερίου Κυριακῆς ἀργίας δὲν εἶναι παρ' ἡμῖν ὅσον ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ αἰσθητή, διότι ἄλλαι συχναὶ ἑορταὶ παρέχουσιν εὐκαιρίας πρὸς ἀνάπαυλαν τῶν διαφόρων ἐπαγγελματιῶν καὶ ἐργατῶν, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Κύπριος Νομοθέτης φαίνεται ἀποδοὺς εἰς τὸ Νομοσχέδιον θρησκευτικὴν μᾶλλον καὶ ἠθικὴν σημασίαν.

Ἀμφίβολον εἶνε ἂν διὰ καταναγκαστικῶν οὕτω μέτρων δύναταί ποτε νὰ ἐμπνευσθῇ τὸ ὕψιστον ἠθικὸν αἴσθημα τῆς εὐσεβείας, ἡγεμόνος πάσης ἀρετῆς, ὡς ἀπεφήναντο οἱ μεγάλοι ἡμῶν πρόγονοι.

Ἡ μακρὰ καὶ εὐρυτάτη πεῖρα ἄλλων ἐθνῶν κατέδειξεν ἀτελεσφόρητον τὸ μέτρον τοῦτο, διότι παρ' αὐτοῖς ἤδη παρὰ τὰς Κυριακὰς ἀργίας καὶ τὰ ἐν ὁδοῖς καὶ περιπάτοις κηρύγματα, τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα ἐξησθένησε μέχρι ἐπικινδύνου βαθμοῦ, εἰς σοβαρὰς ἐμβάλλοντος σκέψεις τάς τε πολιτείας καὶ τὰς ἐκκλησίας.

Μόνα τῆς εὐσεβείας ἀληθῆ στηρίγματα εἶνε ἡ οἰκογένεια καὶ τὸ Σχολεῖον μετὰ κλήρου μεμορφωμένου καὶ ἐναρέτου καὶ Ἐκκλησίας σεμνοπρεπῶς καὶ εὐσεβῶς διερρυθμισμένης. Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἐγένετο ἀείποτε εὐσεβὲς καὶ ἐπεδείξατο ἐν εὐτυχίαις καὶ ἐν δυστυχίαις ἐξαιρετικὴν καὶ ἀδιάπτωτον προσήλωσιν πρὸς τὰ θεῖα, ἀπὸ φύσεως ῥέπον εἰς μεταφυσικὰς θεωρίας καὶ μελέτας καὶ μηδέποτε προσκολληθὲν ἐν τῇ ὕλῃ, ὡς ἔπραξαν πλεῖστα ἄλλα ἔθνη.

Ὡς ἡ φιλοπατρία ἐγένετο ἰδιάζουσα τῇ ἑλληνικῇ φυλῇ ἀρετή, καὶ ἡ εὐσέβεια ὑπάρχει ἐν σπέρματι παρ' αὐτῇ ὁσάκις δὲν ἐκδηλοῦται ἀμφιλαφὴς καὶ ἀκμαία, ἀναμένει δὲ τὴν θέρμην τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ γραπτοῦ παραδείγματος ἵνα βλαστήσῃ εἰς εὔρωστον δένδρον καὶ ἀποδώσῃ εὐχύμους καρπούς.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, νόμου ἰσχὺν λαβόν, θὰ παράσχῃ πολλὰς ἐνοχλήσεις εἰς ὅσα τούτων σχετίζονται πρὸς τὰ ἐδώδιμα καθόλου. Αἱ ὀπῶραι καὶ τὰ λαχανικὰ κομίζονται ἐν ὄρθρῳ ἀπὸ τῶν περιχώρων καὶ οἱ λαχανοπῶλαι ἀναγκάζονται ν' ἀνοίγωσι τὰ καταστήματά των πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ἵνα ἐνεργήσωσι τὴν ἀγορὰν καὶ διευθετήσωσι τὰ πρὸς πώλησιν εἴδη. Ἀπησχολημένοι οἱ οἰκογενειάρχαι δι' ὅλου τοῦ Σαββάτου εἰς τὰ ἴδια ἔργα μεταβαίνουσι τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς δι' ὀψώνια εἰς τὴν ἀγοράν, κρέατα δὲ καὶ λαχανικὰ πρέπει νὰ εἶναι νωπὰ εἰς τὸ ἡμέτερον ὑπόθερμον κλῖμα καὶ μάλιστα ἐν θέρει. Τὰ πανδοχεῖα καὶ ἑστιατόρια πρέπει νὰ ἀνοίγωσιν ἀπὸ πρωΐας ἵνα παρασκευάζωσι τὰ φαγητὰ καὶ δέχωνται τοὺς ἐκ τῶν χωρίων προσερχομένους χάριν οἱωνδήποτε ἀγοραίων καὶ συναλλακτικῶν ὑποθέσεων, ζητοῦντας τροφὴν δι' ἑαυτοὺς καὶ περίθαλψιν τῶν ὑποζυγίων.

Ὁ νόμος ἔδει μόνον τοὺς τόπους τῆς ἀκαίρου ἀπραγμοσύνης καὶ τῶν παιγνιδίων καὶ ποτῶν ν' ἀπαγορεύσῃ κατὰ τὰς ὥρας τῆς θείας λειτουργίας, οἷα τὰ καφενεῖα καὶ τὰ ποτοπωλεῖα, καὶ τὰ τούτοις παρόμοια ὑπὸ οἱονδήποτε ὄνομα, ἵνα μὴ φέρωσιν ἐκεῖ τὸ βῆμα οἱ θρησκευτικῶς ἀδιάφοροι ἀντὶ νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸν ἱ. ναόν.

Ἔργον δὲ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Σχολείων μετὰ τῶν γονέων εἶναι ὅπως αἱ κατὰ τὰς Κυριακὰς θεῖαι λειτουργίαι προσελκύσωσιν ἑκόντας καὶ ἀπὸ καθήκοντος τοὺς χριστιανοὺς πρὸς ἠθικὴν ἐποικοδόμησιν καὶ ἐξᾶρσιν.

Εὐχόμεθα νὰ διαψεύσῃ ἡμᾶς τὸ νομοσχέδιον ἐν τῇ ἐφαρμογῇ του καὶ νὰ γένηται αἰτία τῆς ἀναζωπυρώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος, διότι μόνον εὐσεβεῖς κοινωνίαι καὶ λαοὶ ἀσκοῦσι τὰς μεγίστας ἀρετὰς καὶ προάγονται ἐν μεγάλῃ καὶ ὑψηλῇ εὐημερίᾳ καὶ προόδῳ ὑλικῇ καὶ ἠθικῇ.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ
ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Πανταχοῦ τῆς νήσου προμηνύεται μεγαλοπρεπής, καὶ ἐνθουσιώδης ὁ πανηγυρισμὸς τῆς ἐπετείου τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας, ἀλλ' ἐν Λευκωσίᾳ ὅπου πανηγυρικώτερον καὶ λαμπρότερον διεξάγεται αὕτη γίνονται φιλότιμοι καὶ πατριωτικαὶ προσπάθειαι πρὸς ἔκτακτον πανηγυρισμὸν αὐτῆς

Ἐν τῷ Κοινοτικῷ Παρθεναγωγείῳ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν φιλοτίμων διδασκαλισσῶν οἱ μαθήτριαι κατὰ τὰς ὥρας τῆς ῥαπτικῆς καὶ τῶν χειροτεχνημάτων ῥάπτουσιν ἐθνικὰς σημαίας δι' ὧν θὰ διακοσμήσωσι τοὺς πατρικοὺς αὐτῶν οἴκους τὴν 25 Μαρτίου.

Μεγάλη γίνεται ἐργασία καὶ προπαρασκευὴ ἐν τῷ Ἀναγνωστηρίῳ «ΑΓΑΠΗ τοῦ ΛΑΟΥ», ἐν ᾧ κατηρτίσθη, ὡς γνωστόν, Μουσικὸς ὅμιλος ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ διακεκριμένου Μουσικοδιδασκάλου κ. Ι. Οἰκονομάκου καὶ ἀπὸ τεσσάρων ἤδη μηνῶν ἀσκεῖται περὶ τὴν ἐνόργανον μουσικὴν δι' ἐγχόρδων ὀργάνων καὶ τὴν ᾠδικήν.

Χάρις εἰς τὴν ἐνθουσιώδη ἐπιμέλειαν τοῦ τε Μουσικοδιδασκάλου καὶ τῶν φιλοτίμων μελῶν τοῦ Ὁμίλου κατωρθώθη νὰ παρασκευασθῇ οὗτος ἐπαρκῶς ὅπως ποιήσηται τὴν πρώτην ἐμφάνισίν του πρὸς τὸ Κοινὸν κατὰ τὴν ἑσπερίδα τῆς παραμονῆς τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς ἐν τῷ Θεάτρῳ Παπαδοπούλου.

Ὁ ὅμιλος ἀποτελούμενος ἐκ 35 προσώπων θὰ ἐκτελέσῃ διαφόρους μουσικὰς συνθέσεις καὶ χορῳδίας ἐν συμφωνίᾳ μανδολίνων μετὰ κιθαρῶν, βιολίων μετὰ κιθαρῶν καὶ κιθαρῶν μόνων, θ' ἀκούσῃ δὲ τὸ Λευκωσιατ. Κοινὸν τὴν πρώτην μουσικὴν σύνθεσιν τοῦ κ. Ι. Οἰκονομάκου εἰς τὸν ὕμνον τοῦ Ἀναγνωστηρίου «Ἀγάπη τοῦ Λαοῦ», ποιηθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Καταλάνου.

Ὡς ἐπίσημος στολὴ τοῦ ὁμίλου ὡρίσθη ὁμοφώνως ἡ ἀρχαία ἑλληνική, κατὰ τὴν ἑσπερίδα δὲ ὅ τε ῥήτωρ καὶ ὁ ὅμιλος θὰ φέρωσι τὴν στολὴν ταύτην θὰ διδαχθῇ δὲ τὸ δρᾶμα «**Μάρκος Βότσαρης**» ἐκ τῶν τοῦ Ι. Ζαμπελίου κατασκευασθὲν καταλλήλως.

Τὴν ἑσπέραν τῆς Κυριακῆς θὰ τελεσθῇ Μουσικὴ Ἑσπερὶς ἐν τῷ πλουσίως καὶ φιλοκάλως ὡς πάντοτε φωταγωγηθησομένῳ καταστήματι τοῦ Ἀναγνωστηρίου, εἰς ἣν θὰ δικαιοῦνται νὰ προσέλθωσι τὰ μέλη καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν οἱ ἔχοντες εἰσιτήρια τῆς προηγουμένης ἑσπερίδος.

Περαιτέρω λεπτομέρειαι περὶ τοῦ καθόλου πανηγυρισμοῦ θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν ἐπὶ τούτῳ ἐκδοθησομένῳ προγράμματι.

ΕΥΣΕΒΕΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΑ
ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΩΝ

Ὅτι τὰ δύο ὑψηλὰ καὶ ἅγια συναισθήματα τῆς εὐσεβείας καὶ φιλοπατρίας συνυπάρχουσι καὶ ἐνισχύουσι καὶ ζωογονοῦσιν ἄλληλα κατέδειξαν αὖθις οἱ Κύπριοι ἀγρόται, οἱ ἀποπλεύσαντες τῇ π. Πέμπτῃ ἐξ Ἀμμοχώστου εἰς προσκύνησιν τῶν Ἁγ. Τόπων.

Περὶ τοὺς 380 εἶχον κατέλθει ἐκεῖ ἀπὸ τῆς μέσης καὶ ἀνατολικῆς Κύπρου ἀναμένοντες τὸ Ἑλληνικὸν Κυπριακὸν ἀτμόπλοιον «**Λευκωσία**» ὅπερ σημαιοστόλιστον ἐχαιρέτισαν εἰσπλέον μετ' ἐνθουσιασμοῦ οἵ τε προσκυνηταὶ καὶ ὑπερχίλιοι ἄλλοι περίεργοι θεαταί.

Μάτην οἱ πράκτορες ξένων ἑταιρειῶν μεγίστας κατέβαλλον προσπαθείας ὅπως τοὺς παρασύρωσιν εἰς τὰ ἀτμόπλοιά των· οὔτε αἱ ὑποσχέσεις οὔτε ἡ ἔκπτωσις τοῦ ναύλου εἰς τὸ ἥμισυ οὐδ' ἄλλο ὁ,τιοῦν κατώρθουν ν' ἀποσπάσωσι τοὺς Κυπρίους προσκυνητὰς ἀπὸ τοῦ σφοδρῶς ἕλκοντος αὐτοὺς γοητευτικοῦ μαγνήτου τῆς **γαλανολεύκου σημαίας τοῦ Σταυροῦ**, καὶ προεξαρχόντων ὑπερεξήκοντα ἐκ Μόρφου καὶ τοῦ ὁμωνύμου ὑποδιαμερίσματος, μιᾷ βροντώδει φωνῇ ἀνεβόησαν ὅλοι «**εἰς τὸ Κυπρέϊκον Ἑλληνικὸν**» καὶ ἀπαξάπαντες οἱ 380 προσκυνηταὶ ἐν ἐνθουσιασμῷ καὶ ζητοκραυγαῖς ἐπέβησαν τοῦ ἑλληνικοῦ καταβαλόντες διπλάσιον ναῦλον τοῦ τῶν ξένων ἑταιρειῶν.

Εἶναι ταῦτα φαινόμενα παρήγορα καὶ λίαν ἐνθαρρυντικὰ διὰ τὸ ἐθνικὸν μέλλον τῆς πολυπαθοῦς ταύτης νήσου, ὅπου ὁ ἀφελὴς καὶ ἀπροσποίητος ἀγρότης ἐμπνέεται ὑπὸ ἀδόλου φιλοπατρίας καὶ εὐσεβείας τιθείσης αὐτὸν ὑπεράνω παντὸς ἐπηρεασμοῦ καὶ ὠθούσης εἰς θυσίας ἀγνώστους παρ' ἄλλοις λαοῖς.

Ἐν πάσῃ ἄλλῃ μὴ ἑλληνικῇ χώρᾳ πεπολιτισμένῃ ἄνθρωποι τῆς τάξεως τῶν Κυπρίων τούτων προσκυνητῶν δὲν θὰ προσεῖχον εἰς τὴν σημαίαν τοῦ ἀτμοπλοίου ἀλλ' εἰς τὴν εὐθηνίαν τοῦ ναύλου—καὶ τοῦτο βεβαιοῦμεν ἐκ πείρας προσωπικῆς— καὶ διὰ τοῦτο ἀπευθύνομεν ἐγκάρδια συγχαρητήρια πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς φιλοπάτριδας Κυπρίους ἀγρότας καὶ ἐκφράζομεν ἀνυπόκριτον πρὸς αὐτοὺς θαυμασμόν.

Ἡ «**Λευκωσία**» ἀπέπλευσε τὸ μεσονύκτιον τῆς π. Πέμπτης ἐξ Ἀμμοχώστου φέρουσα 660 προσκυνητάς.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ἀπὸ τῆς π. Πέμπτης ἀνέβαλε τὰς ἐργασίας του εἰς τὴν προσεχῆ Τρίτην χάριν τῶν Πασχαλείων ἑορτῶν κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον.

***

Η ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΚΗ ἐξηκολούθησε καὶ τῇ ἑβδομάδι ταύτῃ ἐξετασθέντων 16 ἐν ὅλῳ μαρτύρων τῆς ὑπερασπίσεως, ὧν σπουδαιότατος ἐγένετο ὁ ἐκ Λεύκας ἔμπορος κ. **Ἀθανάσιος Χ'' Ἰωάννου**, ὅστις ἐπὶ τρεῖς καὶ ἡμίσειαν ὅλας ἡμέρας ἐξητάσθη παρά τε τῆς ὑπερασπίσεως τῆς κατηγορίας καὶ τοῦ ἐντ. Ἀρχιδικαστοῦ.

Διακοπεῖσα ἕνεκα τῶν ἑορτῶν τῇ Πέμπτῃ θὰ ἐπαναληφθῇ τὴν προσεχῆ Τρίτην.

***

ΕΙΣ ΛΟΥΡΟΥΝΤΖΙΝΑΝ ἐγένετο ἀληθὴς πανήγυρις τῇ π. Κυριακῇ προσελθόντων ἐκεῖ πολυπληθῶν χριστιανῶν ἐκ τῶν περικειμένων χωρίων ἵνα παραστῶσιν εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ δεχθῶσι τὰς εὐλογίας τοῦ ἱερουρ-

γοῦντος **Πανιερ Μητροπολ. Κιτίου**, εὐμενῶς ἀποδεξαμένου τὴν εὐσεβῆ πρόσκλησιν τῆς χριστιανικῆς ἐκεῖθι κοινότητος.

Ὑφ' ἃς διατελεῖ γνωστὰς συνθήκας τὸ χωρίον τοῦτο ἡ παρουσία τοῦ Παν. Μητροπολίτου καὶ ἡ ἱερουργία αὐτοῦ ἀποτελοῦσιν ἐξαίρετον θρησκευτικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν ὑπηρεσίαν.

Αὔριον Κυριακὴν τῇ ὁμοθύμῳ παρακλήσει τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Γέρι θὰ ἱερουργήσῃ καὶ ἐκεῖ ὁ Ἅγιος Κιτίου.

***

ΠΑΡΑΝΑΛΩΜΑ ΠΥΡΟΣ

ἐγένετο διετὲς θῆλυ νήπιον ἡ Ὄλγα Κλεάνθους εἰς τὸ χωρίον Καμπιὰ τὴν πρωΐαν τῆς π. Δευτέρας. Λέγουσιν ὅτι τὸ νήπιον μόνον ἀφεθὲν κοιμώμενον ἐν τῇ κλίνῃ του ὅτε ἐξύπνησεν εὗρε παρακείμενον κυτίον πυρείων καὶ παῖζον ἥναψεν ἓν τούτων. Τὸ πῦρ μετεδόθη εἰς τὰ λοιπὰ πυρεῖα καὶ εἰς τὰ ἐνδύματά του καὶ ταχέως περιέβαλον αὐτὸ διαβρωτικαὶ φλόγες.

***

Η ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ

«Ἅγ. Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» ἐν τῇ φερωνύμῳ ἐνορίᾳ τροποποιήσασα καὶ βελτιώσασα τὸ καταστατικὸν αὐτῆς προέβη τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς ἐκλογὴν τῆς Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπείας, καὶ μέλη αὐτῆς ἀνεδείχθησαν ὁ ἰατρὸς κ. Ν. Ἰακωβίδης Πρόεδρος, χ' Σταυρῆς Γεωργίου Ἀντιπρόεδρος, Λάζαρος Παρτελίδης Ταμίας, Παντελῆς Τσικίνης Γραμματεύς, Χαράλ. Σταυρινίδης καὶ Χρ. Λουκαΐδης Σύμβουλοι, Ἀριστόδ. Στυλιανίδης, Εἰσπράκτωρ.

Ἡ κώμη Κοντεμένος θρηνεῖ τὴν ἀπώλειαν πατρὸς καὶ εὐεργέτου αὐτῆς τοῦ

ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

μεταστάντος πρὸς Κύριον πλήρους ἡμερῶν καὶ ἀναδείξαντος ἐνάρετα καὶ χρηστότατα τέκνα ἄριστα ἀποκατεστημένα.

Ὁ μεταστὰς πρῶτος ἰδίαις δαπάναις ἵδρυσε σχολεῖον ἐν Κοντεμένῳ καὶ ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν διατελέσας ἐπίτροπος τῆς Ἐκκλησίας δι' εὐλαβοῦς προσπαθείας ἀνοικοδόμησεν αὐτὴν ἐκ θεμελίων μεγαλειτέραν καὶ εὐπρεπεστέραν καὶ ἀνώρυξε τὸ μόνον φρέαρ, ἐξ οὗ ὑδρεύεται τὸ χωρίον, ἐγένετο δὲ ὁ προστάτης τῶν ἀπόρων καὶ διωκομένων καὶ τῆς κοινότητος ὁ ἄριστος καὶ τὰ μάλα σεβαστὸς σύμβουλος, πρωτοστατῶν ἐν παντὶ κοινῷ ἔργῳ ἀγαθῷ.

Ἡ κοινότης εὐγνωμονοῦσα ὁλόκληρος μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων ἐκήδευσεν αὐτὸν ἐν πένθει, ἐπικήδειον δὲ λόγον εἶπεν ὁ διδάσκαλος τοῦ χωρίου καταλέξας τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ ἀγαθὰ ἔργα τοῦ μεταστάντος.

Συλλυπούμενοι τοῖς ἀπορφανισθεῖσι τέκνοις εὐχόμεθα τῷ σεβαστῷ νεκρῷ κούφην τὴν καλύψασαν γῆν.

Ἐν τῇ ἀνθηροτάτῃ ἡλικίᾳ τῶν 20 ἐτῶν ἀπεβίωσεν ὁ

ΚΩΝΣΤΑΝ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ἐκ Πυργᾶς μαθητὴς τοῦ Παγκυπρίου Γυμνασίου ἐκ τῶν διακρινομένων ἐπὶ χρηστότητι ἤθους καὶ ἄκρᾳ ἐπιμελείᾳ, δι' ὧν ἐπεσπᾶτο τῶν διδασκάλων καὶ τῶν συμμαθητῶν τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν ἀγάπην, τὰς ἀρίστας δὲ παρεῖχεν ἐλπίδας εἰς τοὺς φιλοστόργους γονεῖς καὶ οἰκείους του.

Τὴν σορόν του ἔστεψαν οἱ συμμαθηταί του μετ' ἀδελφικῆς ὀδύνης καὶ πένθους καὶ προέπεμψαν αὐτὸν μετὰ τῶν μετὰ τῶν καθηγητῶν μέχρι τοῦ τάφου ἐν βαθεῖ πένθει.

ΕΚ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ

Κύριε Συντάκτα,

Ἐπὶ μακρὰ ἔτη διδάσκων καὶ τυγχάνων πατὴρ πολυμελοῦς οἰκογενείας νομίζω ὅτι καὶ τοῦ ἐπαγγέλματός μου τὴν ἱερότητα γνωρίζω καλῶς καὶ τὰς βαρείας εὐθύνας καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν διδασκάλων ἐκ πείρας μακρᾶς ἐδοκίμασα, ὥστε νὰ ποθῶ διακαῶς τὴν πρόνοιαν ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ πρὸς τοῦτο ἔπραξα ἀθορύβως ὅ,τι ἄριστον δὲν θεωρῶ δὲ ἐμαυτὸν ὑπόχρεων νὰ δώσω λόγον εἰς ἀνωνύμους διατριβογράφους.

Ἐν Κερυνείᾳ τῇ 15 Μαρτίου 1907.

Γ. Ἀναστασιάδης
Διευθ. Δημ. Σχολῆς Κερυνείας.

ΕΛΛΗΝ. ΓΥΜΝΑΣΤ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ
"ΤΑ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ,,
ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αὔριον Κυριακὴν περὶ ὥραν 5 μ. μ. προσκαλοῦνται εἰς Γενικὴν Συνέλευσιν ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Ἀναγνωστηρίου **«Ἀγάπη τοῦ Λαοῦ»** ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἑλληνικοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου πρὸς ἀκρόασιν τῆς λογοδοσίας τῆς Ἐπιτροπείας αὐτοῦ καὶ πρὸς ἄλλας ἀποφάσεις πρὸς ἀποτελεσματικὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ.

Ἐν Λευκωσίᾳ
τῇ 17 Μαρτίου 1907

(Ἐκ τῆς Ἐπιτροπείας).

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ
ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΣ

Τὸ Κυπριακὸν ἀτμόπλοιον

« ΛΕΥΚΩΣΙΑ »

θὰ ἐκτελέσῃ καὶ δεύτερον ταξείδιον εἰς Ἰόππην (Γιάφφαν) χάριν τῶν Κυπρίων προσκυνητῶν ἀναχωροῦν τὴν προσεχῆ Παρασκευὴν 23 Μαρτίου ἐκ Πάφου καὶ Λεμησσοῦ καὶ τὸ μεταπροσεχὲς Σάββατον 24 ἰδίου ἐκ Λάρνακος καὶ Ἀμμοχώστου.

Λευκωσίᾳ τῇ 16ῃ Μαρτίου 1907

(ΕΚ ΤΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ)

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ποιῶ γνωστὸν τῷ Σ. Κοινῷ ὅτι διώρισα τὸν γνωστὸν ἐν Βάσῃ ἔμπορον κ. **Ἀνδρ. Α. Νικολαΐδην** διὰ τὸ διαμέρισμα Κοιλανίου καὶ τὴν Ἐπαρχίαν Πάφου πρὸς πώλησιν ὁμολογιῶν διὰ Συμβολαίου μετὰ τῆς Τραπέζης Α. Τζώνου καὶ Σία.

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 14 Μαρτίου 1907.

Χρύσανθ. Παρασκευᾶ.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ χρεῶσται τῆς περιουσίας τοῦ ἀποβιώσαντος **χ' Κωνσταντίνου χ' Χαρίτου** ἐμπόρου ἐκ Λευκωσίας νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον ἡμῶν οἵτινες διωρίσθημεν παρὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ Δικαστηρίου Λευκωσίας ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης του καὶ ἐξοφλήσωσι τοὺς λ)σμοὺς των ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ σήμερον ἄλλως θὰ δώσωμεν τοὺς λ)σμοὺς των πρὸς εἴσπραξιν καὶ θὰ ὑπόκεινται εἰς τὰ ἔξοδα.

Λευκωσία
τῇ 9)22 Μαρτίου 1907.

Οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης
Στυλ. Ν. Θεοφανίδης
Σπύρος Χριστοδούλου

ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ
ΤΟΥ ΡΑΣΗΤ ΜΟΥΣΤΑΦΑ
ΕΜΠΟΡΟΥ
ΕΚ ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ

Προσκαλοῦνται πάντες οἱ δανεισταὶ τοῦ πτωχεύσαντος ἐμπόρου Ραοὴτ Μουσταφᾶ ἐκ Γαλατείας, ὅπως προσέλθωσιν εἰς τὸ ἐν Βαρωσίοις δικηγορικὸν γραφεῖον τοῦ κ. Ι. Μυριάνθους κατὰ τὴν 31ην Μαρτίου 1907 (ἐ. ν.) ἀπὸ τῆς 10ης ὥρας π. μ. μέχρι τῆς 1ης μ. μ. καὶ ἀπὸ τῆς 3ης ὥρας μ. μ. μέχρι τῆς 5ης μ. μ. καὶ ἐπαληθεύσωσι τὰς ἀπαιτήσεις των.

Ἐν Βαρωσίοις
τῇ 13 Μαρτίου 1907.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς πτωχεύσεως
Κλεάνθης Ἀττεσλῆς.

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΕΛΙΔΩΝ

οἱ ἔχοντες ἀγγελίας παρακαλοῦνται νὰ ἀποστείλωσιν αὐτὰς πρὸς τὸν συγγραφέα Καθηγητὴν ἐν Λάρνακι κ. **Κ. Α. Κωνσταντινίδην** διότι ὅσονούπω περατοῦται τοῦ πονήματος ἡ ἐκτύπωσις.

"ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ"

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ὅροι συνδρομῆς.

Ἡ συνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα ὑποχρεωτική.

Ἐτησία ἐν Κύπρῳ	Σελ.	10
Ἑξάμηνος	»	5
Ἐτησία ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	»	12
Ἑξάμηνος	»	7

Οἱ λαμβάνοντες τὸν **«Κυπριακὸν Φύλακα»**, μετὰ τοῦ Περιοδικοῦ **«Ζήνων»** θὰ καταβάλλωσι συνδρομὴν προπληρωτέαν ὑποχρεωτικήν.

Ἐτησίαν ἐν Κύπρῳ	Σελ.	14
Ἑξάμηνον	»	8
Ἐτησία ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	»	16
Ἑξάμηνον	»	9

Αἱ τιμαὶ καταχωρίσεων, πλὴν τῶν νενομισμένων, ὁρίζονται δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
9 Μαρτίου

Ὁ **Σεφκὲτ Ἐφ.** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Κιόνελλη παρακαλούντων ἵνα συσταθῇ ἐν τῷ χωρίῳ σταθμὸς πρὸς ἀγορὰν τῆς ἀκρίδος βρίθουσα τὰ περίχωρά του.

Ὁ **Ἀρχιγραμματεὺς** καταθέτει ἀναφορὰν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διαμαρτυρομένης κατὰ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ τροποποιοῦντος τὸν περὶ Παιδείας νόμον τοῦ 1905.

Ὁ κ. **Θ. Θεοδότου** διαμαρτύρεται ὡς μὴ ὑπαρχούσης κανονικῆς Ἱ. Συνόδου ἐν Κύπρῳ.

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

—Νομοσχέδιον περὶ ἀπαγορεύσεως σφαγῆς ἀρνίων.

Τὸ νομοσχέδιον μετά τινας συζητήσεις ἀπεσύρθη ὡς περιττὸν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦ Δικηγ. τοῦ Στέμματος.

—Νομοσχέδιον περὶ Δημοτικῆς καὶ Μέσης Παιδείας.

Ὁ κ. **Θ. Θεοδότου** συντάκτης καὶ εἰσηγητὴς τοῦ νομοσχεδίου τούτου τροποποιοῦντος τὰ περὶ ἐκλογῶν τῶν Ἐκπαιδ. Ἐπιτροπειῶν ἄρθρα τοῦ σχετικοῦ νόμου τοῦ 1905 ἐκθέτει τοὺς λόγους δι' οὓς ἐγένοντο ἀναγκαῖαι τοιαῦται τροποποιήσεις. Τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς ὑπὸ τὴν ἐπιστασίαν τοῦ Διοικητοῦ δικαιολογεῖ διὰ τῆς ὑστεροβούλου παραλείψεως νὰ ἐνεργήσωσιν ἐνιαχοῦ τοιαύτας οἱ ἐπιτετραμμένοι ὑπὸ τοῦ νόμου κληρικοί, καὶ διότι δὲν θεωρεῖ ὡς ἐνισχύουσαν τὴν ἀξιοπρέπειαν τῶν κληρικῶν εἰς τὴν ἀνάμιξιν αὐτῶν εἰς ἐκλογάς, ὅπου συγκρούονται κομματικαὶ ἀντιθέσεις

Τὴν τροποποίησιν δι' ἧς καταργοῦνται τὰ ἐκλογικὰ συμπλέγματα κατὰ τὰς ἐκλογὰς Ἐπαρχ. Ἐκπαιδ. Ἐπιτροπειῶν δικαιολογεῖ ὅτι κατ' αὐτὰ ὑπερισχύουσι τὰ κέντρα καὶ παραγκωνίζονται αἱ ἄλλαι κοινότητες, ὧν οἱ ἐκλογεῖς ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως δὲν προθυμοῦνται νὰ ἐξασκήσωσι τὸ ἐκλογικὸν δικαίωμά των, καὶ ἵνα μὴ συμβαίνῃ **gerrymandery** (ὅρος ἀμερικανικὸς καθ' ὃν διοικητής τις διὰ συνδυασμῶν συμπλεγμάτων κατώρθου τὴν μειονοψηφίαν ν' ἀναδεικνύῃ ὡς πλειοψηφοῦσαν.)

Ὁ κ. Ἀραούζος ἐνίσταται κατὰ τῶν συχνῶν τροποποιήσεων ὧν τὴν ἀνάγκην θεωρεῖ ὡς ἔνδειξιν τῆς ἀποτυχίας τοῦ Ἐκπαιδευτ. Νόμου καὶ θεωρεῖ ἐπάναγκες ῥιζικὴν τοῦ νόμου τούτου μεταβολήν. Ἐνίσταται κυρίως κατὰ τῆς τροποποιήσεως δι' ἧς ἡ ἐνέργεια τῶν ἐκλογῶν ἀνατίθεται εἰς τὸν οἰκεῖον διοικητὴν ἀντὶ τοῦ οἰκείου ἀρχιερέως ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου τούτου. Συνιστᾷ ὅπως τὰ **νηπιαγωγεῖα** παραμείνωσιν ὡς ἰδιωτικὰ ἱδρύματα, συμφωνεῖ δὲ εἰς τὴν κατάργησιν τῶν ἐκλογικῶν συμπλεγμάτων, καὶ ἕκαστον χωρίον νὰ ἐκλέγῃ ἀριθμὸν ἀντιπροσώπων ἀνάλογον πρὸς τὸν πληθυσμόν του. Ζητεῖ ἵνα τὸ Παρθεναγωγεῖον Φανερωμένης, ὡς περιλαμβάνον Διδασκαλεῖον, μὴ ὑπαχθῇ εἰς τὴν Κατωτέραν Ἐκπαίδευσιν, ἀλλ' εἰς τὴν Μέσην, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐν τῷ Διδασκαλείῳ διδάσκουσι καθηγηταί, διότι φοβεῖται ὅτι δὲν θὰ ὑπάρχῃ συνοχὴ διοικήσεως καὶ οἱ καθηγηταὶ δύνανται ν' ἀρνηθῶσι τὴν δωρεὰν ἢ καὶ ἐπὶ πληρωμῇ διδασκαλίας εἰς τὸ Διδασκαλεῖον τῶν θηλέων. Καταλήγει δὲ προτείνων τὴν ἀπόρριψιν τοῦ Νομοσχεδίου. Ἐπειδὴ ὅμως οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων συναδέλφων του οὔτε τῶν ἐπισήμων μελῶν ὑποστηρίζει τὴν πρότασίν του ἐγείρεται ὁ γνωστὸς ἐκ τῆς ἀπειλῆς του κατὰ τῶν Ἑλλήνων τῆς νήσου καταστὰς μωαμεθανὸς βουλευτὴς Λεμησσοῦ —Πάφου.

Μεχμὲτ Ζιαῆ Ἐφ. καὶ λέγει ὅτι, τὸ νομοσχέδιον ἐγγίζει τοὺς Μουσουλμάνους, διότι τὸ 10ον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδ. δίδει εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα νὰ μετάσχωσι τῆς ἐκλογῆς τοποτηρητοῦ τοῦ ἀρχιεπισκοπ. θρόνου καὶ δὲν δύνανται τοῦτο καὶ διότι ὁ Ὀμὰρ ἀπὸ τῆς ἁλώσεως αὐτῆς τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐσεβάσθη τὰ δικαιώματα τῶν χριστιανῶν ὑποστηρίζει τὴν περὶ ἀπορρίψεως πρότασιν.

Ὁ κ. **Κυριακίδης** θεωρεῖ παράδοξον τὴν παρέμβασιν τοῦ Ὀθωμαν. μέλους εἰς νομοθέτημα ἀφορῶν ἀποκλειστικῶς τὴν Ἑλληνικὴν κοινότητα. Τὸ Νομοσχέδιον δυνατὸν νὰ ἔχῃ ἐλλείψεις, αἵτινες δύνανται νὰ πληρωθῶσιν ἐν ὑπεπιτροπείᾳ.

Ὁ κ. **Φίσσερ** λέγει ὅτι ἕνεκα τοῦ ὑποβληθέντος ὑπομνήματος, φέροντος ὑψηλὰς ὑπογραφάς, ἡ Κυβέρνησις ἐπιθυμεῖ νὰ λάβῃ καιρὸν νὰ μελετήσῃ τὰς ἐν αὐτῷ ἐνστάσεις εὑρίσκει δὲ καλὰ σημεῖα ἐν τῷ νομοσχεδίῳ καὶ προτείνει τὴν παραδοχήν του εἰς α' ἀνάγνωσιν καὶ τὴν παραπομπὴν εἰς ὑπεπιτροπείαν.

Ὁ κ. **Θεοδότου** ἀντικρούων ὑποστηρίζει ὅτι διὰ τῆς τροποποιήσεως οὐδὲν δικαίωμα ἀφαιρεῖ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς, τοὐναντίον θέτει αὐτὰς ἐκτὸς τῆς κομματικῆς διαπάλης καὶ ὑπεράνω τῶν Διοικητῶν οἵτινες ὑποβάλλουσιν ἔκθεσιν πρὸς αὐτὰς περὶ τῶν ἐκλογικῶν ἀποτελεσμάτων.

Τὸ νομοσχέδιον ἐν τέλει παραπέμπεται εἰς ὑπεπιτροπείαν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑΣ

Ὁ Πανιερώτατος **Μητροπολ. Κιτίου** καταθέτει ἀναφορὰν Μιχαὴλ χ'' Σταυρῆ ἐκ Δρούσας αἰτοῦντος νὰ συμπεριληφθῶσι τὰ κτήματά του εἰς τὴν προστασίαν τῶν Δασῶν.

Σεφκὲτ ἐφ. ἀναφορὰν τοῦ χωρίου Κιόνελλη ζητοῦντος ἄδειαν ξυλεύσεως χαμοκλάδων ἐκ τοῦ δάσους. Ἀναφορὰν ἐκ Πυργᾶς ὅπως βόσκωνται τὰ πρόβατα των ἐντὸς τοῦ δάσους Σταυρὸς καὶ ἀναλαμβάνουσι τὴν εὐθύνην διὰ πᾶσαν βλάβην.

—Περὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας.

Ὁ κ. **Φίσσερ** εἰσηγεῖται ψήφισμα βασιζόμενον ἐπὶ τοῦ 6ου ἄρθρου περὶ ἀνατυπώσεως τῶν νομοθετημάτων καὶ ζητεῖ τὴν νομοθετικὴν ἐπικύρωσιν τῆς συνταχθείσης κωδικοποιήσεως τῆς Κυπριακῆς νομοθεσίας ὑπὸ τοῦ πρώην Ἀρχιδικαστοῦ Σὶρ Ι. Τ. Χάτσινσων καὶ αὐτοῦ ἵνα τὸ κείμενον τοῦτο θεωρῆται ὡς τὸ μόνον ἐν χρήσει ἐν τοῖς δικαστηρίοις καὶ νὰ μεταφρασθῇ ἀμέσως ἔπειτα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Τουρκικήν.

Ὁ **Μητροπολ. Κιτίου** προτείνει εὐχαριστήριον ψήφισμα πρὸς τοὺς ἀποτελέσαντας τὴν ἐπὶ τῆς κωδικοποιήσεως Ἐπιτροπείαν, ὅπερ γίνεται δεκτὸν παμψηφεί.

—Ἐξασφάλισις τῆς μεταξὺ δανειστῶν καὶ ὀφειλετῶν πίστεως.

Ὁ κ. **Θ. Θεοδότου** ποιεῖται εἰσήγησιν νομοσχεδίου καθ' ὃ ἡ Γεωρ. Τράπεζα ὑποχρεοῦται νὰ ζητῇ παρὰ τῶν αἰτούντων δάνειον παρ' αὐτῆς ἂν ἔχωσι δανειστὰς καὶ τούτους νὰ εἰδοποιῇ πρὶν ὑποθηκεύσῃ τὰ κτήματά των.

Κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐνέστη ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ὁ εἰσαγγελεύων κ. Φίσσερ, καὶ τῶν αἱρετῶν ὁ Σεφκὲτ Ἐφ. καὶ ὁ κ. Σπ. Ἀραούζος καὶ ἐν τέλει κατεψηφίσθη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΡΙΤΗΣ

Ὁ **Σεφκὲτ ἐφ.** καταθέτει ἀναφορὰν ποιμένων Καϊμακλῆ αἰτούντων ἵνα βόσκωσι τὰ ποίμνιά των ἐν τῇ τάφρῳ Λευκωσίας.

Ὁ κ. **Κυριακίδης** ζητεῖ τὴν ἄδειαν ὅπως ποιήσηται εἰσήγησιν τοῦ νομοσχεδίου του περὶ ἐκλογῆς ἀρχιεπισκόπου, ἀλλ' ἐνίσταται ὁ κ. Ἀρχιγραμματεὺς ὡς μὴ συμπληρωθείσας ἔτι τῆς τριημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς καταθέσεώς του, ὁρίζεται δὲ ἀπὸ κοινοῦ ὡς ἡμέρα συζητήσεως αὐτοῦ ἡ προσεχὴς Τρίτη.

—Κυριακὴ ἀργία.

Ὁ κ **Ἰ. Κυριακίδης** εἰσηγεῖται μετὰ τοῦτο τὸ περὶ Κυριακῆς ἀργίας νομοσχέδιον, ὅπερ μετά τινα συζήτησιν ἀναβάλλεται εἰς τὴν ἐπιοῦσαν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗΣ

Ὁ κ. **Σῶζος** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Λεμησσοῦ αἰτούντων ἵνα τὸ ποσὸν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πρὸς προμήθειαν σημαντήρων διατεθῇ πρὸς κατασκευὴν σιδηρῶν γλωσσῶν, διότι οἱ σημαντῆρες εἶναι περιττοὶ καὶ οἱ ὑπάρχοντες δὲν χρησιμοποιοῦνται.

Ὁ κ. **Νικολαΐδης** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατ. Ἄγνας αἰτούντων ἵνα πληρωθῶσι 40 παρ. ἀντὶ 25 παρ. ὅσους φέρει ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς δεκατείας.

Ὡσαύτως ἀναφορὰν τῶν ἀδειούχων οἰνοπνευματοπωλῶν Λευκωνίκου, Ἀκανθοῦς καὶ Μαραθοβούνου αἰτούντων ἵνα ληφθῶσι μέτρα κατὰ τῶν οἰνοπαραγωγῶν οἵτινες ἀφορολόγητοι ἀνταγωνίζονται πρὸς αὐτούς.

Ὁ κ. **Χ' Ἰωάννου** καταθέτει ἀναφορὰν τῆς Χωριτικῆς Ἐπιτροπείας Λευκωνίκου αἰτούσης προστασίαν κατὰ τῶν κυνηγῶν, φονευόντων τὰς περιστερὰς τοῦ χωρίου.

Ὁ κ. **Λούης Εὐάγ. Λοΐζου** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν ποιμένων Παραλιμνίου ὅτι ἡ Κυβέρνησις περιώρισεν εἰς ὡρισμένον μέρος τὴν βοσκὴν τῶν ποιμνίων των, ἐνῷ πρότερον ἔβοσκον ταῦτα εἰς τὰς δασικὰς ἐκτάσεις Παραλιμνίου, Σωτῆρας καὶ Ἁγ Νάπας.

Ὡσαύτως ἀναφορὰν Ἀναστασίου Μιχαὴλ οὗ τὰ κτήματα περιελήφθησαν ἐντὸς τῶν δασῶν παρακαλοῦντος ἵνα τῷ ἀποδοθῶσι καθόσον ὑπάρχουσι καρποφόρα δένδρα.

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

Πρῶτον ἐπιψηφίζεται τὸ ἀπὸ τῆς χθὲς ἀναβληθὲν νομοσχέδιον «Περὶ Κυριακῆς ἀργίας» ὡς δημοσιεύομεν αὐτὸ ἀλλαχοῦ.

ΤΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΙΟΝ
ΕΝ ΤΩ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩ

Τὸ τμῆμα τοῦτο τῆς κυβερνητικῆς μηχανῆς ἐν χώρᾳ γεωργικῇ κέκτηται μεγάλην σπουδαιότητα, ἣν φαίνεται ἡ Κυβέρνησις ὅτι δὲν ἠθέλησε νὰ ἐκτιμήσῃ ἢ διὰ τὴν συνήθη αὐτῇ γλισχρότητα παρορᾷ ἑκοντὶ καὶ διατηρεῖ τὸν κυκεῶνα ὃν ἐκληρονόμησε παρὰ τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως.

Ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πίστωσις τοῦ Κτηματολογίου παρέσχεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ λαοῦ ἵνα ἐλέγξωσι καὶ αὖθις τὰ πολλαπλᾶ παραπτώματα τῆς λειτουργίας του καὶ τὸ ὑπὸ ταύτης κατάφωρον ἀδίκημα κατὰ κοινοτήτων κολῇ μὲν τῇ πίστει ἀλλ' ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ.

Δημοσιεύομεν διὰ τοῦτο τὰ πρακτικὰ τῆς συζητήσεως τῇ 13, 14 καὶ 15 Φεβρουαρίου πρὸς μελέτην καὶ ἐκτίμησιν τῆς φιλογενοῦς ἐπαγρυπνήσεως τῶν Ἑλλήνων ἀντιπροσώπων ὑπὲρ τῶν συμφερόντων καὶ τῶν δικαίων τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΡΙΤΗΣ
(13]2]1907)

ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ)
£7,854

Γ. Σμίθ. (Διευθ. Κτηματολογίου). *Ἡ Κυβέρνησις ἐπώλησε πρὸς τὴν Γαιοπάροχον Ἑταιρείαν 1,152 στρέμματα γῆς μεταξὺ τῆς ὁδοῦ Καρπασίας καὶ τῆς παραλίας. Πάντα τὰ τρίτων προσώπων δικαιώματα ἠρευνήθησαν καὶ ἐπεφυλάχθησαν πᾶσαι αἱ ὑπὸ καλλιέργειαν ἐκτάσεις γῆς. Καίτοι οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Ἅγιος Σέργιος ἔβοσκον ἐν αὐταῖς τὰ πρόβατά των, οὐδεὶς ὑπάρχει*

τίτλος ὅτι αἱ γαῖαι αὗται ἦσαν μερραῖαι. Κατὰ τὴν ἐγγραφὴν πρὸ 30 χρόνων περιγράφονται μόνον 1,152 στρέμματα. Τὰ λοιπὰ δὲ φαίνεται ὅτι ἐκαλλιεργήθησαν. Τὸ χωρίον τοῦτο ἔχει ἄλλους τόπους πρὸς βοσκὴν, κέκτηται δὲ 1,300 πρόβατα καὶ 70 αἶγας καὶ ἐπετράπη νὰ βόσκασι δωρεὰν παρὰ τὴν Σαλαμῖνα.

Θ. Θεοδότου. Αἱ γαῖαι αὗται ἐπωλήθησαν διὰ δημοπρασίας;

Σμίθ. Ὄχι, ἀλλὰ διὰ συμβολαίου μετὰ τῆς προμνησθείσης ἑταιρείας.

Μητροπ. Κιτίου. Ἡ πρᾶξις εἶνε λυπηρὰ, ὅτι ἐπωλήθησαν γαῖαι τοιαῦται καὶ μάλιστα χωρὶς νὰ ἐρωτηθῶσιν οἱ ἔχοντες δικαιώματα χωρικοί. Ὁ κ. Σμὶθ ὁμολογεῖ ὅτι ὁ Ἅγ. Σέργιος ἔβοσκε τὰ πρόβατά του καὶ ἄνευ τίτλου ὅμως ὅτι εἶνε μερραῖαι. Ὄχι μόνον ὁ Ἅγ. Σέργιος ἀλλὰ καὶ τὰ Λιμνιὰ, τὸ Σπαθαρικὸν καὶ ἄλλα χωρία, ἅτινα πρὸ ἡμερῶν παρεπονήθησαν δι' ἀναφορᾶς. Γαῖαι χρησιμοποιούμεναι ὡς μερραῖαι κατείχοντο ἄνευ τίτλου. Ἐὰν δὲν ἦσαν αὗται μερραῖαι, οὐδὲ σπιθαμὴ γῆς θὰ παρέμενε μέχρι ἡμῶν ἀκαλλιέργητος. Θὰ ἦτο ὀλιγώτερον ἄδικον ἂν αἱ γαῖαι αὗται ἐπωλοῦντο εἰς Κυπρίους ἐνῷ σήμερον κατέστησαν ἀβατοι εἰς πάντα Κύπριον καὶ τὸ ἀδίκημα εἶνε μέγιστον. Ἡ κτηνοτροφία τῆς νήσου καταπνίγεται διότι τὰ ποίμνια ἀπωθοῦνται μὲν τῶν δασῶν, ἐκποιοῦνται δὲ αἱ βοσκαί. Πῶς θὰ διατηρηθῇ ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας κτηνοτροφία καὶ γεωργία ἐν τῇ χώρᾳ καὶ πῶς ἑπομένως θὰ ζήσῃ ἡ Κύπρος;

Ἡ Κυβέρνησις ἐκποιήσασα δημοσίαν γῆν παρέβη τοὺς νόμους καὶ ἠδίκησε τοὺς γεωργούς. Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶχον δικαίωμα διατί τὴν ἐξεποίησεν; ἵνα διευκολύνῃ τὴν Γαιοπάροχον; ἢ εἶχε χρημάτων ἀνάγκην; καὶ ἂν εἶχεν ἀνάγκην τοιούτων, διατί νὰ μὴ ἐκπλειστηριάσῃ τὰς γαίας, ἃς ἴσως οἱ Κύπριοι θὰ ἐπλήρωνον περισσότερον; πόσα τέλος ἔδωκεν ἡ Γαιοπάροχος;

Σμίθ. Ἡ Γαιοπάροχος ἐπλήρωσε 10 σελ. κατὰ σκάλαν ἤτοι 576 λ.

Μητροπολ. Κιτίου. Ἔχομεν τὴν ἀξίωσιν ἵνα ἡ Κυβέρνησις θέτῃ ἐν ἴσῃ μοίρᾳ τοὺς Κυπρίους μετὰ τῶν ξένων καὶ ὤφειλε νὰ ἐρωτήσῃ τοὺς Κυπρίους ἂν ἐδέχοντο τὰς γαίας ἐκείνας ἀντὶ μείζονος τιμήματος. Ἀνοῦμαι ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐξεποίησε περιουσίαν ἀνήκουσαν εἰς τοὺς Κυπρίους. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀγνοεῖ τοὺς μετόχους τῆς Ἑταιρείας ταύτης, οἵτινες οἱ πλεῖστοι ἴσως εἶναι Ἑβραῖοι καὶ ἀφαιρεῖται περιουσία ἀπὸ τῶν Κυπρίων καὶ δίδεται εἰς τοιαύτας ἑβραϊκὰς ἑταιρείας, καὶ ἐπιτρέπεται οὕτω ἡ εἰσαγωγὴ ἑβραίων ἐν Κύπρῳ. Ὁ Κυπρ. λαὸς ἀξιοῖ ἵνα ἡ Κυβέρνησις θέτῃ αὐτὸν ἐν ἴσῃ μοίρᾳ πρὸς τοὺς Ἑβραίους. Ἐὰν ἐξακολουθήσῃ τοιαύτη πορεία τῆς Κυβερνήσεως θὰ περιέλθωμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσωμεν κατοικίαν ἀλλαχοῦ, διότι ἡ περιουσία μας δίδεται εἰς ξένους.

Ι. Κυριακίδης. Τίνες ἄλλαι γαῖαι ἐπωλήθησαν ἐκτὸς τούτων, ἵνα συμποσωθῇ τὸ ἐκ τῆς πωλήσεως γαιῶν ποσὸν εἰς 5,130 λίρας;

Σμίθ. Τὸ μέγιστον προέρχεται ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν Δημοσίων γαιῶν τῆς Μεσσαρέας πρὸς τὴν γαιοπάροχον ἑταιρείαν.

Θ. Θεοδότου. Αἱ πωλήσεις αὗται οὐδὲν ἔχουσι νομικὸν κῦρος καὶ ἂν ἐγένοντο ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὁ Σὶρ Οὐίλκοξ θὰ χάσῃ ὀλίγας λίρας καὶ τίποτε περισσότερον. Αἱ γαῖαι θὰ εἶνε Μαχλοῦλ ἢ Μεβά.

Σμίθ. Παραπέμπω τὸ ἔντ. μέλος εἰς τὸν νόμον τοῦ 1890 περὶ ὁροθετήσεως τῶν Δημοσίων γαιῶν.

Θ. Θεοδότου. Ἡ ὁροθέτησις δὲν χορακτηρίζει τοὺς ὁρισμοὺς τῶν γαιῶν. Τὰ ἄρθρα τοῦ σχετικοῦ ὀθωμανικοῦ νόμου δὲν πιστεύω νὰ κατηργήθησαν. Ἂν εἶνε τῆς κατηγορίας Μαχλοῦλ εἶνε ἄκυρος ἡ πώλησις, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 60, ἂν αἱ γαῖαι εἶνε μαχλοῦλ (ἀδέσποτοι) παραδίδονται εἰς τὸν πλειοδοτοῦντα. Ὁ νόμος τοῦ 1899 ἀναφέρεται εἰς γαίας ἐν αἷς γίνονται ἀρδευτικὰ ἢ ἀποστραγγιστικὰ ἔργα, δὲν ἐθίγη δὲ ποσῶς ὁ περὶ γαιῶν ἰσχύων καὶ πρότερον νόμος. Αἱ γαῖαι αὗται δύνανται νὰ καταταχθῶσιν εἴτε εἰς τὴν κατηγορίαν δημοσίων εἴτε εἰς τὴν τῶν νεκρῶν γαιῶν. Ὑπάρχουσι νεκραὶ γαῖαι καθιερωμέναι εἰς κοινὴν χρῆσιν καὶ εἰς τὴν τάξιν ταύτην δύνανται νὰ καταταχθῶσιν αἱ πωληθεῖσαι πρὸς τὸν Σὶρ Οὐίλκοξ. Δὲν ἠρνήθη ἡ Κυβέρνησις ὅτι οἱ κατοικοι ὡρισμένων χωρίων εἶχον δικαίωμα νὰ βόσκωσι τὰ πρόβατα. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 97 τοῦ Ὀθωμ. Κώδικος δὲν δύναται νὰ πωληθῇ τόπος προσδιωρισμένος εἰς βοσκὴν χωρίου ἢ χωρίων.

Δικηγ. τοῦ Στέμματος. Αἱ γαῖαι αὗται εἶνε ὡροθετημέναι καὶ ὑπάγονται εἰς τὸν νόμον τοῦ 1899.

Θ. Θεοδότου. Καὶ ἂν ὡροθετήθησαν αἱ γαῖαι αὗται, πάλιν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει δικαίωμα, διότι δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ ὁροθετήσῃ ταύτας, παραπέμπω δὲ τὸν ἔντ. Δικηγόρον τοῦ Στέμματος εἰς τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ νόμου τοῦ 1889.

Μ. Ἁρμοστής. Ἐπιθυμῶ νὰ ἐξηγήσω τὴν θέσιν τῆς Κυβεουήσεως, διότι μεγάλην θὰ ἠσθανόμην λύπην ἂν τὰ ἔντ. μέλη ἀτεχώρουν ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐνήργησέ πως ἐγκληματικῶς ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ. Πρῶτον κατηγορεῖται αὕτη ὅτι ἐπώλησε γαίας εἰς τὸν Σὶρ Οὐίλκοξ καὶ δεύτερον ὅτι δὲν εἶχε δικαίωμα πρὸς τοῦτο.

Ἡ Γαιοπάροχος Ἑταιρεία κατῆλθεν εἰς Κύπρον ἵνα ἐπιδοθῇ εἰς συναλλαγὰς γαιῶν, ὡς τοῦτο ἔπραξε πρότερον ἐπιτυχῶς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἄλλοθι. Ἀγοράζει γαίας καλλιεργησίμους κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον καὶ μεταπωλεῖ ταύτας εἰς τοὺς κατοίκους ἐν ὑψηλῷ βαθμῷ καλλιεργίας, οὐδεὶς δὲ ὑπάρχει φόβος περὶ ἐγκαταστάσεως Ἑβραίων. Ἕνεκεν φήμης τοιαύτης ἠρεύνησα καὶ ἐπληροφορήθην ὅτι Ἑβραῖοι τινὲς εἶνε ἀναμεμιγμένοι εἰς τὰς περὶ γαιῶν ἐπιχειρήσεις, ὡς εἶνε τοιοῦτοι καὶ εἰς πᾶσαν συναλλαγήν. Ὁ Σὶρ Οὐίλκοξ κατῆλθεν εἰς Κύπρον φέρων ἄριστα συστατικὰ καὶ ἐφόδια τὴν μεγάλην οἰκονομολογικὴν ἀξίαν του. Τυγχάνει γνωστὸν ὅτι ἐνήργησεν ἐν Κύπρῳ μεγάλας ἀγορὰς γαιῶν, ἠγόρασε καὶ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως γαίας, αἵτινες ἀπέμειναν εἰς χεῖράς της διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀρδευτικῶν, ἃς ὅμως οἱ παροικοῦντες χωρικοὶ ἠρνήθησαν ν' ἀγοράσωσιν, ἀνέλαβε δὲ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ βελτιώσῃ ταύτος εἰς ὑψηλὸν βαθμὸν καλλιεργίας καὶ οὕτω βελτιωμένας νὰ μεταπωλήσῃ εἰς τοὺς κατοίκους. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἡ Κυβέρνησις θὰ παρέλειπε καθῆκον πρὸς τὸν τόπον ἐὰν ἀπέρριπτε τὴν προσφοράν.

Ὡς πρὸς τὸ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ ἐκποιήσῃ τὰς γαίας, ἐνήργησεν αὕτη ἐν πληρεστάτῃ καλῇ πίστει καὶ ἐφρόντισεν ὅπως μηδὲν δικαίωμα παραβλάψῃ. Τὸ ζήτημα τῆς βοσκήσεως ἐμελέτησε λίαν προσεκτικῶς ἡ Κυβέρνησις καὶ ἐνῷ ἦτο αὕτη ἐλαχίστη, παρεχώρησε πρὸς ἀποζημίωσιν δικαίωμα βοσκήσεως εἰς τὸ δάσος τῆς Σαλαμῖνος. Ἡ Κυβέρνησις οὐχ ἧττον, πᾶσαν θὰ παράσχῃ προσοχὴν εἰς ὅ,τι ἐξέλθῃ τῶν χειλέων τῶν ἐντίμων μελῶν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗΣ

(14)2)07)

Συνέχεια Κτηματολογίου

Θ. Θεοδότου. Συνεχίζων τὴν χθεσινὴν ὁμιλίαν μου θὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τοῦ Συμβουλίου, διότι νομίζω ὅτι ἡ γενομένη πώλησις εἰς οὐδένα στηρίζεται νόμον. Αἱ γαῖαι αὗται δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μεβᾶ καὶ ἂν θεωρηθῶσιν ὡς τοιαῦται, πάλιν δὲν δύνανται νὰ ἀπαλλοτριωθῶσιν· εἶναι γαῖαι καθωρισμέναι πρὸς βοσκὴν καὶ δὲν δυνανται νὰ πωληθῶσιν.

Ἕτερον ζήτημα εἶνε ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀρνεῖται νὰ ἐκδώσῃ τίτλον εἰς πρόσωπα ἅτινα δικαιοῦνται νὰ λάβωσι. Πολλάκις ἐκδίδει τίτλον συμβιβαστικῶς οὐχὶ δι' ὅλον τὸ μέρος ὅπερ περιλαμβάνει ὁ τίτλος, ἀλλὰ δι' ὀλιγώτερον ἵνα κρατήσῃ ὑπὲρ ἑαυτῆς τὸ ὑπόλοιπον. Ἀναφέρω Ἐλευθέριόν τινα ἐκ Βώνης ὅστις ἔχῃ τίτλον ὡρισμένης ἐκτάσεως καὶ ὑπέβαλεν ἀναφορὰν εἰς τὸ Κτηματολόγιον καὶ τοῦ εἶπον ὅτι τὸ πλεῖστον θὰ ἐλάμβανεν ἡ Κυβέρνησις. Τοιαῦται δυσχέρειαι πρέπει ν' ἀρθῶσι καὶ νὰ ἐνθαρρύνωνται οἱ γεωργοὶ εἰς εὐρεῖαν καλλιεργίαν καὶ οὐχὶ εἴποτε παραμείνῃ γῆ τις ἀκαλλιέργητος ἐπί τινα χρόνον νὰ τὴν καταλαμβάνῃ ἡ Κυβέρνησις. Ἡ ἀρχὴ τῆς δημεύσεως τῶν γαιῶν ὑπῆρχεν εἰς τὸν Ὀθωμ. νόμον, ἂν ἐπὶ τριετίαν ἀφίετο χέρσος ἀκαλλιέργητος, καὶ βραδύτερον ἐπεξετάθη εἰς δεκαετίαν. Ἡ Ὀθωμ. Κυβέρνησις δὲν ἔκαμε χρῆσιν τοῦ ἄρθρου ἐκείνου ὅπερ ἔμενε γράμμα νεκρόν. Κατόπιν τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον ἀντὶ νὰ καταργήσῃ τὸν νεκρὸν ἐκεῖνον νόμον, ἐθέσπισε τῷ 1885 ὃν φαίνεται δυστυχῶς δεδικαιολογημένη ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐξασκήσῃ. Ἀλλὰ καὶ ὁσάκις ἔλθῃ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τὸν ἐφαρμόσῃ δὲν συμμορφοῦται πρὸς τὰς διατάξεις, δὲν διορίζει πραγματογνώμονας ἵνα προσδιορίσῃ τοὺ ἄχιστον τῆς ἀξίαν ἀλλὰ τὸ ἐκπλειστηριάζει καὶ τὸ πωλεῖ. Τὸ νομοθέτημα τοῦτο πρέπει νὰ καταργηθῇ καὶ ν' ἀφεθῇ ἐλεύθερος ὁ χωρικὸς ἂν θέλῃ ἢ μὴ νὰ κάμῃ αὐτὸ δάσος.

Ἕτερον θέμα ἀφορῶν εἰς τὰ χαλίτικα, ἅτινα καλλιον ἠδύναντο νὰ ὀνομάζωνται γαῖαι νεκραί. Εἰς τὴν Πιτσιλλιὰν ἐσχάτως ἐγένοντο χωρομετρήσεις τοιούτων γαιῶν καὶ ἡ Κυβέρνησις εἶνε ἀξία συγχαρητηρίων ἐὰν σκέπτηται νὰ παραχωρήσῃ τὰς γαίας ἐκείνας εἰς τοὺς χωρικοὺς, διότι αἱ χαλίτικαι γαῖαι γίνονται ἀφορμὴ παραπόνων καθοσον ὅταν σκάπτωσι πλησίον τούτων καὶ λάβωσι μίαν πέτραν σύρονται εἰς τὰ δικαστήρια. Χαλίτικα θεωροῦνται τὰ μὴ ἀνήκοντα εἰς κάνένα κύριον, καὶ ἅτινα οὔτε εἰς τὸ Δασονομεῖον ἀνήκουσιν διότι δὲν ἔχουσιν ὁροθετηθῇ. Τὰ παρὰ τὰς ὄχθας ποταμῶν ἔρημα μέρη νὰ μὴ δίδῃ ἡ Κυβέρνησις διὰ πλειοδοσίας, διότι γεννῶνται σκάνδαλα. Ὁ πρῶτος καλλιεργήσας χαλίτινον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ αὐτὸ ὑπὸ τὴν κυριότητά του ἀντὶ τῆς ἐκτιμηθείσης ἀξίας. Τὰ χέρσα μέρη τῆς Πιτσιλλιᾶς παράγουσι μαυράχυρον, ὅπερ χρησιμοποιοῦσιν ἐκεῖ ὡς ἀρίστην φορβὴν τῶν ζώων. Τὸ μαυράχυρον ἐφάπαξ σπειρόμενον διάρκεῖ ἐπὶ 15ετίαν καὶ αἱ γαῖαι ἐν αἷς φύεται τοῦτο δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς ἀκαλλιέργητοι καὶ νὰ δημεύωνται. Τοιαῦται γαῖαι ἐθεωρήθησαν ὡς χαλίτικαι καὶ ἐτέθησαν εἰς πλειστηριασμόν. Πληροφορούμεθα ὅτι τοιαῦται γαῖαι μετεβιβάσθησαν, κατὰ τὸν νόμον βεβαιως, ἀλλὰ καλὸν θὰ εἶνε νὰ μὴ θεωρηθῶσιν ὡς μεταβιβασθεῖσαι διότι πλεῖστα ὑπάρχουσι παράπονα κατὰ τῶν μεταβιβάσεων τούτων. Περιῆλθεν εἰς γνῶσίν μου ὅτι ὑπάλληλος, ἐνεργῶν τὰς πωλήσεις ταύτας ἐν συνεννοήσει μὲ τοὺς μουχτάρας, ἠγόρασε πλείστας τοιαύτας γαίας καὶ ἦτο ἕτοιμος ν' ἀγοράσῃ πάσας τὰς οὕτω δημοπραττουμένας γαίας ἐπὶ ζημίᾳ τῶν χωρικῶν.

Σμίθ. Ποῖος εἶναι ὁ ὑπάλληλος οὗτος.

Θ. Θεοδότου. Ὁ ἐνεργήσας τὰς πωλήσεις ταύτας εἶναι Μωαμεθανὸς, καὶ ὁ μεθ' οὗ ἦτο συνεννοημένος εἶναι ὑπάλληλος τοῦ Δασονομείου Νικολ. Χριστοδούλου ἐκ Πολυστύπου.

Σμίθ. Ὁ ὀθωμανὸς ὑπάλληλος ὅστις ἐπέμφθη πρὸς πώλησιν τῶν γαιῶν τούτων εἶναι τοῦ Κτηματολογίου, δὲν θὰ ἐστέλλετο πρὸς τοιοῦτον καθῆκον ὑπάλληλος τοῦ Δασονομείου.

Πόβιλ. Γνωρίζω ὅτι δὲν ἐπωλήθησαν αἱ γαῖαι αὗται, καὶ ὁ δασοφύλαξ ἑπομένως δὲν ἠγόρασεν.

Σμίθ. Τὸ ἔντ. μέλος κακῶς ἐπληροφορήθη περὶ ὅσων συνέβησαν. Ἐλήφθησαν διάφοροι αἰτήσεις παρὰ χωρικῶν ζητούντων ὅπως παραχωρηθῶσι χαλίτικαι γαῖαι. Ἐστάλη ἐκεῖ ὑπάλληλος τοῦ Κτηματολογίου μετὰ δασονομικοῦ ὑπαλλήλου πρὸς ὁδηγίαν ἵνα μὴ πωληθῶσι δασικαὶ γαῖαι ὡς χαλίτικαι. Οἱ χωρικοὶ ἐδείκνυον χαλίτικας γαίας οἵτινες ἐπεθύμουν νὰ τοῖς παραχωρηθῶσι, ἐγένετο περὶ αὐτὰς συναγωνισμὸς κατὰ τὸν γενόμενον πλειστηριασμὸν καὶ οἱ χωρικοὶ προσέφερον τὶς μὲν 3, τὶς δὲ 5 λίρας. Θὰ θέσω πάλιν εἰς δημοπρασίαν τὰς γαίας ταύτας ὅταν οἱ χωρικοὶ θὰ ἔχωσι τὰ ἀναγκαῖα χρήματα.

Θεοδότου. Ὁ Νικόλ. Χριστοδούλου πληροφοροῦμαι ὅ,τι ἐδημοπράττησεν ἀχυροχώραφα ὡς χαλίτικα, ἐπὶ τούτου δὲ ἔστειλαν καὶ ἀναφορὰν πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ Κτηματολογίου.

Σμίθ. Τὰ χωράφια ἐκεῖνα δὲν ἐπωλήθησαν· περὶ τούτου εἰμὶ βέβαιος.

Θ. Θεοδότου. Διϊσχυρίζομαι ὅτι ἐγένετο τοῦτο, καὶ τὰ ἀχυροχώραφα ἐτέθησαν εἰς πλειοδοσίαν, καὶ ἠγοράσθησαν ὑπὸ τοῦ Νικόλα. Ἂν τοῦτο ἔκαμε νομίμως ἄνευ ἐντολῆς πρέπει ν' ἀποπεμφθῇ πρὸς τιμωρίαν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας. Ὁ ὑπάλληλος τοῦ Κτηματολογίου ἐγνώριζε τοὺς χάρτας καὶ ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὰς δασικὰς ἀπὸ τῶν χαλίτικων γαιῶν, ἡ δὲ συνοδεία τοῦ Νικόλα εἶχεν ἄλλον σκοπόν.

Πόβιλ. Ἐστάλη διότι ἦτο τὸ διαμέρισμά του.

Θ. Θεοδοτου. Οἱ ὑπάλληλοι δὲν εἶχον ἐντολὴν νὰ δημοπραττήσωσιν. Ἐὰν θέλει ὁ κ. Σμὶθ καὶ πάλιν νὰ τῷ ἀποδείξω ὅτι ὁ Νικόλ. Χριστοδούλου ἐδημοπράττησε δύναμαι, ἐνῷ ὁ κ. Σμὶθ λέγει ὅτι ἐστάλη νὰ δείξῃ τὰ χαλίτικα.

Δὲν πιστεύω ὅτι ἔδωκεν ἐντολὴν ὁ κ. Σμὶθ ἀλλ' ἔλαβεν ὁ δασονομ. ὑπάλληλος τοιαύτην παρὰ τοῦ κ. Ἀρχιδασονόμου νὰ μὴ θεωρηθῶσιν δασικαὶ ὡς χαλίτικαι γαῖαι. Τότε παρέβη ὁ ὑπάλληλος τὴν ἐντολὴν θέσας εἰς δημοπρασίαν γαίας ἃς ἐθεώρει χαλίτικας. Ἐὰν εἶνε νεκραὶ γαῖαι δὲν δύνανται νὰ πωληθῶσι. Ἐὰν ἐζήτουν τὰ χωρία νὰ τὰς ἀγοράσωσιν, ὤφειλεν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κτηματολογίου νὰ εἴπῃ· δὲ δικαιοῦμαι νὰ πωλήσω κατὰ τὸν νόμον ἀλλὰ νὰ σᾶς δωρήσω αὐτάς. Μήπως ὁ κ. Σμὶθ εἶχεν ὑπ' ὄψει τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐπανεκτιμήσεως;

Πρέπει νὰ διορισθῇ ἐπιτροπεία νὰ ἐξετάσῃ τὰ πραγματικῶς χαλίτικα ἵνα μὴ τρέχωσιν εἰς τὰ δικαστήρια πρὸς διεκδίκησιν τοῦ δικαίου των.

Ἕτερον ζήτημα εἶνε διὰ τοὺς ἐν τῷ Κτηματολογικῷ Γραφείῳ. Τὴν 30 Δεκεμβρίου π. ἔτους ἐγένετο μεταβίβασις κτημάτων καὶ οἱ τίτλοι ἡτοιμάσθησαν τὴν 12 Ἰανουαρίου ἔφερον δὲν ἡμερομηνίαν τὴν 31 Δεκεμβρίου.

Ἐπιθυμῶ τὰ μάθω ἂν δικαιοῦται ὑπάλληλος νὰ θέτῃ διάφορον ἡμερομηνίαν εἰς τὸν τίτλον παρὰ τὸν τῆς ἐκδόσεως.

Σμίθ. Δὲν δύναμαι νὰ εἴπω τι ἂν δὲν λεχθῇ τὸ ὄνομα. Νομίζω ὅτι τοιοῦτοῦ ζήτημα ἠγέρθη πρὸ καιροῦ, ὅτε κτῆμά τι μετεβιβασθη κατὰ πολλὰ τεμάχια εἰς πολλοὺς ἵνα γίνωσιν ψηφοφόροι διὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ Νομοθετικοῦ. Συνήθεια ὑπάρχει νὰ θέτωμεν ὡς ἡμερομηνίαν τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὑπεγράφη ἡ δήλωσις καὶ ἐπληρώθησαν τὰ δικαιώματα. Ἂν ἐνίοτε δὲν γίνεται τοῦτο, προέρχεται ἐκ τῆς μεγάλης τοῦ γραφείου τούτου ἐργασίας.

Θ. Θεοδότου. Καθ' ἣν ἡμέραν ἀντὶ 12 Ἰανουαρ. ἐγράφη ἡ 31 Δ)βρίου ἐπληρώθησαν κατ' ἐξαιρεσιν ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ οἱ φόροι, ἐνῷ κατὰ τὸν νόμον ἔδει νὰ πληρωθῶσι τὸν Μάρτιον, καὶ ἴσως καὶ περὶ τούτου νὰ λεχθῇ ὅτι εἶναι μία περίπτωσις ἐξαιρετική. Ἦσαν οὗτοι 300 ψηφοφοροι ἐναντίοι ἡμῶν καὶ ἐθεωρήθησαν publish voters (δημόσιοι ψηφοφοροι), ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ ἀγγλικὴ δικαιοσύνη δὲν ἐπέτρεψεν εἰς τοιούτους ψηφοφόρους νὰ ἐξασκήσωσι τὸ ὑπὸ κηδεμονίαν τοῦτο δικαίωμα των. Τοιαῦται περιπτώσεις ἐνισχύουσι τὴν ἰδέαν ὅτι ἀσουδήποτε μεγάλας ὑπηρεσίας καὶ ἂν παρέχωσιν ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεως δὲν πρέπει νὰ παραμένωσιν ἐπὶ πολὺ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. Ὁ θεσμὸς περὶ μεταθέσεως τῶν ὑπαλλήλων εἶναι σοφὸς, διότι προνοεῖ τοιαύτας περιπτώσεις οἷαι συμβαίνουσιν ἐν Κύπρῳ μὴ τιμῶσαι βεβαίως τὴν Κυβέρνησιν.

Οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἔχομεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ ζήτημα τῶν γαιῶν ἐνήργησε καλῇ τῇ πίστει. Ἡ ὑποδηλωθεῖσα μομφὴ ὑπὸ τοῦ Πανιερωτάτου ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν Ἑβραίων δὲν ἀφεώρα εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης Ἁρμοστείας.

Λούης Εὐ. Λοΐζου. Ἡ Κυβέρνησις σας, Κύριε Πρόεδρε, πέποιθα ὅτι ἐνήργησε καλῇ τῇ πίστει ἐκποιοῦσα τὰς προμνησθείσας γαίας προς τὴν Ἀγγλραιγυπτιακὴν Ἑταιρείαν, ἀλλ' εὑρίσκομαι πρὸ μεγάλης ἐκπλήξεως καὶ φαντάζομαι τὴν ἔκπληξιν τῶν χωρικῶν ὅταν μάθωσιν ὅτι ἐπωλήθησαν οἱ γαῖαι ὅπου ἔβοσκον τὰ ζῷά των;

Ἡ Κυβέρνησις μεταμεληθεῖσα, εἶνε ἀληθές, ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς κατοίκους βοσκωσι τὰ ποίμνιά των εἰς τὰ δάση τῆς Σαλαμῖνος, ἀλλὰ τοῦτο ἐπετράπη μόνον εἰς τοὺς κατοίκους Ἁγ. Σεργίου καὶ Ἔγκωμης, ἀλλὰ τὰ ποίμνια τοῦ Σπαθαρικοῦ καὶ Ἀρναδίου ἐκωλύθησαν τοῦ νὰ βόσκωσι εἰς τὸν τόπον Ἄμμος. Δὲν εἶναι ἐπαρκὴς ἡ παραχώρησις 1) διότι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ βόσκωνται αἶγες καὶ 2) διότι τἄλλα χωρία ἀπέχουσι μακρὰν, καὶ οὕτω τὰ πρόβατα κατεδικάσθησαν εἰς τὸν ἐξ ἀσιτίας θάνατον καὶ ἀκούσαμεν τοῦ κ. διευθυντοῦ τοῦ Κτηματολογίου νὰ λέγῃ ὅτι ὅστις θεωρήσῃ ἑαυτὸν ἠδικημένον ἂς προσφύγῃ εἰς τὸ Δικαστήριον (!!) Ἂν ἡ Κυβέρνησις θελήσῃ νὰ πωλήσῃ ὅλας τὰς ἐκτάσεις τῆς βοσκῆς, θὰ πληρωθῶσιν αἱ αἴθουσαι τῶν δικαστηρίων ἵνα διεκδικηθῶσι τὰ δικαιώματα, ἅτινα ἡ Κυβέρνησις καλῇ τῇ πίστει ἀφῆρεσεν.

Μήπως ἡ Κυβέρνησις εἶχεν ἀνάγκην τῶν ὀλίγων ἑκατοντάδων λιρῶν καὶ μήπως δύνανται αὗται νὰ ἐξισωθῶσι πρὸς τὴν ζημίαν ἣν ὑπέμειναν 8 χωρία;

Ἐδοθη ὑπόσχεσις ὅτι ἡ Ἑταιρεία θὰ μεταπωλήσῃ τὰς γαίας εἰς Κυπρίους γεωργούς, ἀλλ' οὐδὲν δύναται νὰ τὴν ὑποχρεώσῃ νὰ τὸ πράξῃ, καὶ θὰ τὸ πράξῃ ὅταν εὕρῃ μέγα τίμημα. Ἡ Κυβέρνησις θὰ εἶναι ἰσχυροτέρα ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ λαοῦ ἂν ἀπονέμῃ τὸν προσήκοντα σεβασμὸν εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ

Θὰ ὑποβαλω παρατηρήσεις τινας περὶ τοῦ Κτηματολ. Γραφείου Ἀμμοχώστου. Αἱ ἐργασίαι τούτου ηὐξήθησαν σημαντικῶς καὶ οἱ ὑπάλληλοι δὲν ἐπαρκοῦσιν καὶ παρέρχονται 5—6 μῆνες ἵνα λάβωσι τοὺς τίτλους των οἱ δικαιοῦχοι ἕνεκεν ἀνεπαρκείας τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων. Δύναται, λοιπὸν, νὰ προστεθῶσιν ὑπάλληλοι, ἢ νὰ χωρισθῶσι οἱ μέλλοντες νὰ ἐκτελῶσι τὰς ἐπιτοποίους ἐρεύνας, καὶ οἱ λοιποὶ νὰ ἐκτελῶσι τὴν τακτικὴν ἐργασίαν τοῦ γραφείου. Εἰς τὸ Παραλίμνι, Φρέναρος, Δερύνεια, Μυλοπέτρα ἐμετρήθησαν τὰ ἰδιωτικὰ κτήματα καὶ δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψει ἡ χωρομέτρησις καὶ ὑποβάλλονται εἰς ἄλλα δικαιώματα δι' ἐπιτοπιον ἔρευναι.

Ἄλλο ζήτημα εἶνε ἡ ἐγγραφὴ κτήματος εἰς ἄλλο προσωπον, εἶναι δηλ. ὅτι ὁ κτηματ. φορος πληρώνεται οὐχὶ ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ ἐκποιήσαντος ἄλλοτε τὸ κτῆμα. Ὁμιλῶ οὐχὶ περὶ ὅσων ἡ ἐγγραφὴ εἶναι παλαιὰ, ἀλλὰ περὶ νέων ἐγγραφῶν γενομένων ὑπὸ τοῦ νῦν Κτηματολογίου, καὶ τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς ἀπροσεξίας τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου. Ὑπάρχει ὡσαύτως διπλῆ ἐγγραφὴ τοῦ αὐτοῦ κτήματος εἰς δυο προσωπα.

(ἀκολουθεῖ)

ΤΥΠΟΙΣ «ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ»
ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΟΥ καὶ Σίας.